

sij

VSEBINA

stran 4
POSLANICE DIREKTORJEV,
II. DEL

stran 10
S STEEL CENTROM NIRO
WENDEN ŠE BLIŽJE KUPCEM

stran 11
IZGRADNJA NOVE BRUSILNE
LINIJE ZA SLABE V ACRONIJU

stran 14
REKORDNI DOSEŽKI
V METALU RAVNE

Korenje je ena od najstarejših vrst zelenjave, saj so jo v Evropi gojili že v mlajši kameni dobi. Morda podolgovat in valjast plod značilno oranžne barve vsakomur ni okusen, je pa zelo zdravilen; vsebuje veliko betakarotena in pektina. Pomaga do boljšega vida, lepše kože in sijočih las.

Vir: http://vizita.si/clanek/zdravi_z/korenje.html

Fotografija na naslovnici:
Tomo Jeseničnik

10

11

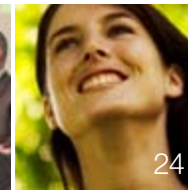
16

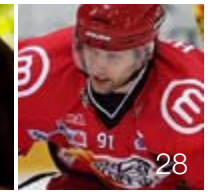
18

20

24

28

POSLANICA – ACRONI

- 4** Acroni – hitrost, kakovost in zanesljivost

POSLANICA – ELEKTRODE JESENICE

- 6** Elektrode Jesenice – povečevanje prodaje zahtevnejših kakovostnih izdelkov končnim kupcem

POSLANICA – SUZ

- 8** SUZ – usmeritev v razvoj in trženje specialnih nišnih izdelkov

INVESTIRAMO V TRG

- 10** S steel centrom Niro Wenden še bližje kupcem

INVESTIRAMO

- 11** Izgradnja nove brusilne linije za slabe

PODIRAMO REKORDE

- 14** Marec kljub krizi v znamenju rekordov Metala Ravne

TRŽIMO

- 17** Sejem WIRE 2010

INOVIRAMO

- 18** Inovacijska dejavnost v Acroniju

SODELUJEMO NA STROKOVNIH SREČANJIH

- 20** 12. Dnevi energetikov 2010

MARKETINŠKI KOTIČEK

- 21** Proizvodnja nerjavnih jekel se je lani zmanjšala, vendar manj od pričakovanih

IMH-NOVIČKE

- 22** Nov pritisni drog

- 22** Generalni remont naprave za mehansko bistrenje

- 22** Končan remont

KADRUJEMO

- 23** Kadrovska gibanja v marcu 2010

OZAVEŠČAMO

- 24** Svetovni dan zdravja, 7. april 2010

OZAVEŠČAMO

- 26** Čas je, da pomislite nase in na svoje zdravje

SPONZORIRAMO

- 28** Sezona nihanj in učenja

LOKALNO AKTUALNO

- 30** Akcija »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«

- 32** Železarna Ravne skozi čas in otroške oči

- 34** Meteoriti padajo z neba – lani na Mežaklo

PO SLEDEH TALENTOV

- 36** Ervin Hađić uresničuje svoje sanje

37 AFORISTIČNA ŠARŽA

VABIMO

- 37** Letovanje v Moravskih Toplicah

ŠPIKOV KOT

- 39** Kosobrinski Špik

39 MODRE MISLI

- 39** MOŽGANSKI KRIŽKRAŽ

Interni mesečni časopis skupine SIJ – Slovenska industrija jekla

Glavna in odgovorna urednica: Anja Potočnik. Področni urednici: za gorenjsko regijo Monika Štojs, SIJ – Slovenska industrija jekla, in za koroško regijo Vesna Pevec Matijević, Metal Ravne.

Uredniški odbor: Acroni: Petra Triplat, Stane Jakelj; Metal Ravne: Eleonora Gladež, Polona Vrabič; Elektrode Jesenice: Rafko Penič, mag. Mojca Šolar; Noži Ravne: Egidij Hudrap; SUZ: mag. Tanja Avguštin Čufer;

ZIP center: Kristijan Oprešnik. Stalni sodelavci: Boris Berginc – Špikov kot; Tone Kelbl in Marjan Mencinger – Obnavljamo energijo/pohodništvo in potovanja; Drago Ronner – križanka. Nepodpisane fotografije: arhiv

SIJ-a, Dreamstime, iStock, Shutterstock, Microsoft Office Online, www.wikimedia.org. Jezikovni pregled: mag. Andreja Čibron - Kodrin. Oblikovanje: Sans, Andrej Knez, s. p. Tisk: ZIP center. Naklada: 3000 izvodov.

Izdajatelj in naslov uredništva: SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, tel.: 01/242 98 18, e-pošta: anja.potocnik@sj.si; monika.stojs@sj.si; vpevec@metalarvne.com.

Anja Potočnik, univ. dipl. komunikologinja,
pomočnica uprave za odnose z javnostmi in odgovorna urednica

Ste pred lastnim pragom že pometli?

Mnogi smo premagali sami sebe, ko smo namesto sobotnega poležavanja hiteli na zbirno mesto akcije »Očistimo Slovenijo«. V zraku, vsaj zdelo se mi je tako, je bila neka vznesenost, ki je prijeten stranski učinek množičnih zborovanj, pa naj bodo to koncerti ali delovne akcije. Takrat so v množici ljudje, ki jih nekaj povezuje; enak glasbeni okus, enake želje, enaka ozaveščenost ... Prav vseeno je, kaj je tisto, kar nas »zlepi«, in popolne tujce pripravi do tega, da smo sproščeni in se drug do drugega obnašamo tovariško in kot bi se že dolgo poznali. Mislim, da je bila Mat' kurja ponosna na nas, ko smo se kot drobne mravlje zapodili križemkražem po njej in čistili za sabo. Rečem »smo«, saj smo vsi ljudje, čeprav verjetno največjih packov tam ni bilo. No, to ni čisto res. Še kako so bili z nami! Med vlečenjem že na pol preperelih vrečk iz zemlje, grabljenjem razmočenega papirja, zamudnim in nevarnim pobiranjem razbite steklovine ... so bili packi neprestano v naših mislih in besedah. Namenili smo jim kar nekaj krepkih, a presočnih, da bi jih na tem mestu ponavljali. Čeprav ta naša »folklor« ni bila hvalevredna, pa je delovala kot dodatno gorivo za naše očiščevalne motorje in roko na srce, packi so res packi!

Vseeno pa sem zamislila. Kako z lahkoto včasih ljudje stresamo besede, očitke in pametujemo o stvareh, o katerih pojma nimamo. Velikokrat se bolje »spoznamo« na delo kolegov; dosežen položaj pripisujemo marsičemu drugemu kot trudu in trdemu delu, obsojamo določene razvade, kot da jih mi ne bi imeli ...

Skratka, neprehtane in neupravičene besede nam hitro uidejo iz ust.

Prehitro in nepovratno, saj, kot je rekel Horacij, »Izrečena beseda nepreklicno poleti«. Zato predlagam, da si kakšno soboto namenimo mikroočiščevalno akcijo in pometemo pred lastnim pragom. Mogoče bomo ugotovili, da imamo toliko dela, da nimamo energije vihteti metle še pred tujim.

besedilo Slavko Kanalec, glavni direktor Acronija

ACRONI – HITROST, KAKOVOST IN ZANESLJIVOST

Slavko Kanalec,
glavni direktor Acronija

Pred dvema letoma smo si kot moto zastavili slogan »brez napak in brez zamud«. Takrat se je marsikdo ob tem rahlo nasmehnil in si mislil svoje. Velika večina sodelavcev je bila prepričana, da smo odlični, drugi so bili mnenja, da kakovost in visoka produktivnost ne sodita skupaj. Tretji pa so se zavedali, da se je za uspeh treba neprestano truditi, prilagajati in spreminjati. Sledilo je leto, zaznamovano z velikimi investicijami, vse skupaj pa je bilo začinjeno s krizo.

Najpomembnejše poslanstvo vsakega proizvodnega podjetja je dolgoročno, stabilno in dobičkonosno poslovanje. Predvsem slednje je eden izmed glavnih ciljev podjetja Acroni v letu 2010. Vsekakor pa imamo letos, po zaključku vseh naložb, idealne pogoje za

konkurenčno proizvodnjo kakovostnih proizvodov. Lanska pridobitev, posodobljena naprava za kontinuirano ulivanje slabov, nam že daje pozitivne rezultate. Napredovali smo v smeri izboljšanja kakovosti površine, predvsem pa se je izboljšala notranja homogenost slabov.

Srce pa zaigra vsakomur, ki vidi slabe, široke dva metra, z maksimalno težo 22 t. Temu se res lahko reče slab!

NERJAVNE PLOŠČE V PETIH DNEH

Bistveno bomo napredovali v hitrosti pretoka materiala skozi proces. V preteklosti smo veliko časa izgubili, ko so se izdelki hladili pred nadaljnjimi operacijami. Letošnja pridobitev, stroj za vroče brušenje slabov, je temu naredila konec. Slabi gredo takoj po izhodu iz naprave za kontinuirano ulivanje na brušenje površine. V zelo kratkem času so pripravljeni na valjanje. Pri tem gre za veliko energetsko in tudi časovno učinkovitost. Uspešno pa sledimo cilju, da bomo za proizvodnjo nerjavnih plošč od vložka do končnega proizvoda potrebovali pet dni. S tem bomo tudi bistveno znižali količino medfazne zaloge, ki pomeni v primeru nerjavnih jekel veliko finančno izpostavljenost in tveganje.

“Še vedno ostajamo zvesti naši usmeritvi v razvoj novih izdelkov. V manj kot pol leta smo uspeli na trg postaviti osnovno verzijo oklepne pločevine. Zelo hitri smo bili tudi pri razvoju ploščatih orodnih jekel.”

Investicija v vroči ravnalnik, škarje, hladilne grede in zlagalec plošč je nepojmljivi korak naprej v smeri izboljšanja varnosti pri delu, izboljšanja kakovosti in povečanja zmoglosti prodaje plošč. Na osnovi težjih slabov in navedene investicije bomo v valjar- ni lahko izvaljali preko **40.000 t plošč in kolobarjev na mesec**, kar bistveno presega trenutne zmoglosti jeklar- ne. Zato pa se odpira nov izziv, kako zapolniti to veliko vrzel med možno proizvodnjo valjarne in jeklarne.

Na osnovi pozitivnih tržnih gibanj smo zagnali projekt tretje lužilne banje in spirarno sušilne linije, s pomočjo katerih bomo lahko do začetka prihodnjega leta proizvajali 8000 t nerjavnih debelih plošč na mesec.

Ključna elementa za popolno obvladovanje procesov postajata načrtovanje in terminiranje proizvo- dnje. Temu smo posvetili dobršen del lanskega leta, letos pa pričakujemo že prve rezultate tega kompleksne- ga in zahtevnega sistema, ki nam omogoča sproten pregled nad tem, v kateri fazi se izdelki nahajajo in kdaj lahko pričakujemo njihov zaključek proizvodnje.

UČINKOVITO RABO ENERGIJE BOMO POTRDILI S CERTIFIKATOM

Na področju učinkovitosti rabe energije smo zelo dejavni že vrsto let. Postavili smo sistem, ki nam omogoča spro- ten pregled porabe vseh energetskih medijev. Energetski menedžerji pa vsak v svojem obratu skrbijo za neprestano optimiranje porabe energije. Na osnovi tega smo se odločili, da želimo biti prvo slovensko podjetje, ki bo certificirano po sistemu SIST EN 16001.

Še vedno ostajamo zvesti naši usmeritvi v razvoj novih izdelkov. V manj kot pol leta smo uspeli na trg postaviti osnovno verzijo oklepne pločevine. Ker gre za zelo zahteven in iskan izdelek, pa se zavedamo, da je pred nami še veliko zahtevnega razvoja. Gre za vrhunski produkt, ki zahteva zelo skrben pristop in natančno delo v vseh fazah tehnolo- škega postopka. S to skupino izdelkov načrtujemo na višji nivo pripeljati tehnološko disciplino tudi pri ostalih skupinah izdelkov, kajti še prevečkrat se sooča- mo s prehitrim zadovoljstvom z dose- ženim. Zelo hitri smo bili tudi pri razvoju ploščatih orodnih jekel. Zavedamo se, da nam samo zelo zahtevni izdelki lahko omogočijo konkurenčno prednost pred tekmeči. S to skupino proizvodov lahko

uspešno dopolnimo prodajni program Metala Ravne in uporabimo njegovo zelo prepoznavno ter cenjeno blagovno znamko.

Ob teh dveh popolnoma novih sku- pinah pa uspešno razširjamo in nadgra- jujemo obstoječe skupine izdelkov.

Vsakodnevno izboljšujemo učinko- vitost na vseh področjih. Zato uvajamo vrsto organizacijskih prijemov, ki so pre- izkušeni in avtomobilski industriji. Imamo sistem sprotnega nadzora porabe suro- vin in energije ter spremljanja izplenov materiala. Verjamemo v moč takojšnje- ga, vsakodnevnega ukrepanja, kajti po enem mesecu se veliko dejstev že raz- vodeni in zamujenih je veliko priložnosti. Spodbujamo inovativnost zaposlenih, kajti s tem napreduje podjetje, razvijajo pa se tudi zaposleni kot individualne osebnosti.

Na osnovi vsega tega se nam ni treba bati prihodnosti. Razpolagamo z vrhunsko tehnologijo in izkušenimi ter s preizkušenimi sodelavci, ki so se že velikokrat izkazali, nazadnje lani, v času krize in velikih naložb, ki so zelo motile normalni potek proizvodnje. Prepričan sem, da se bomo izkazali in dokazali tudi letos. ●

“Ni se nam treba bati prihodnosti. Razpolagamo z vrhunsko tehnologijo in izkušenimi ter s preizkušenimi sodelavci, ki so se že velikokrat izkazali, nazadnje lani, v času krize in velikih naložb, ki so zelo motile normalni potek proizvodnje. Prepričan sem, da se bomo izkazali in dokazali tudi letos.”

besedilo Jakob Borštnar, direktor Elektrod Jesenice

ELEKTRODE JESENICE – POVEČEVANJE PRODAJE ZAHTEVNEJŠIH KAKOVOSTNIH IZDELKOV KONČNIM KUPCEM

V gospodarsko težkem letu 2009 smo poslovanje družbe z izbrano poslovno politiko, odločnimi ukrepi in zavzetim sodelovanjem vseh zaposlenih prilagodili kriznim razmeram in dosegli relativno dobre rezultate.

■ Jakob Borštnar,
direktor Elektrod Jesenice

V primerjavi s konkurenco smo **uspešno ublažili padec prodaje** in ohranili večji del obsega prodaje na nemškem trgu in trgih nekdanje Jugoslavije ter obdržali tržne deleže na ostalih strateških trgih. Zaradi močnejše krize v gradbeništvu, avtomobilski industriji in strojogradnji je najbolj upadla prodaja varilnih žic, elektrod pa manj.

Za leto 2010 smo na osnovi predpostavk ponovnega gospodarskega zagona, agresivnejšega trženja in izboljšanja strukture izdelkov pripravili ambiciozen načrt poslovanja: količinsko povečanje za 15 odstotkov na 9.600 t in 16 mio. EUR vrednostne prodaje.

Prvi meseci letošnjega leta so pokazali, da je gospodarska in finančna kriza še vedno močno prisotna. Ker v prvem

trimesečju predvsem zaradi velike nelikvidnosti v Sloveniji in tudi daljše zime nismo uspeli ustrezno povečati prodaje, so v veljavi ostali še vsi v letu 2009 sprejeti krizni ukrepi za zagotavljanje likvidnosti in uspešnosti poslovanja.

Na podlagi projektov v teku in sezonskega vpliva ocenjujemo, da se bo poslovanje v drugem četrtletju izboljšalo. S proizvajalci varilne opreme in transportne mehanizacije povečujemo sodelovanje na nemškem in avstrijskem trgu. Z velikim proizvajalcem varilne opreme v Nemčiji bomo razširili sodelovanje tudi na dobavo varilnih žic. Z drugim nemškim kupcem smo se dogovorili za pomembno letno naročilo za dobavo varilne žice za varjenje drobnozrnatih, visokotrdnih jekel pri izdelavi

“Za leto 2010 smo na osnovi predpostavk ponovnega gospodarskega zagona, agresivnejšega trženja in izboljšanja strukture izdelkov pripravili ambiciozen načrt poslovanja: količinsko povečanje za 15 odstotkov na 9.600 t in 16 mio. EUR vrednostne prodaje.”

“Rad bi se zahvalil vsem sodelavkam in sodelavcem za sodelovanje in prizadevnost pri izpolnjevanju nalog. Prepričan sem, da nam bo tudi letos uspelo uresničiti načrtovane cilje in zagotoviti pomemben preskok v kakovosti poslovanja.”

dvigalnih in transportnih naprav. Enako smo vstopili tudi v sistem nabave avstrijskega proizvajalca transportnih naprav.

V Indiji smo vzpostavili prve direktne stike s potencialnimi kupci. Povečujemo obseg prodaje varilnih žic, pakiranih v 250-kilogramske sode. V skladu s povpraševanjem bomo maja razširili paleto pakiranja še na 350-kilogramske enote.

Nadalje pospešujemo razvoj in prodajo zahtevnejših kakovostnih izdelkov (legirane žice MIG 75/90/CrMo, srednjelegirane bazične elektrode, moč-

nolegirane elektrode, dvojno oplaščene bazične elektrode, polnjene žice) ter storitev končnim kupcem v industriji. Za pridobivanje novih kupcev bomo krepili trženje, se še bolj osredotočali na posamezne zahteve in razvijali konkurenčne prednosti.

V programu Elektrode potekajo nabava briketne stiskalnice za izdelavo dvojno oplaščenih elektrod, prilagajanje tehnologije za neprekinjeno proizvodnjo čim večjega deleža elektrod skozi pretočne sušilne peči, priprava zaprtega sistema hlajenja in izdelava projekta prenove proizvodnje.

Aprila je bil v proizvodnji varilnih žic opravljen zagon linije za proizvodnjo lasersko varjenih polnjenih žic iz traku. Linija za polnjeno žico je v fazi dograjevanja in preizkusne proizvodnje. Z uvedbo proizvodnje polnjenih žic po novi tehnologiji bomo pomembno povečali svoje konkurenčne prednosti in se usposobili za prodajo kakovostnih izdelkov.

Rad bi se zahvalil vsem sodelavkam in sodelavcem za sodelovanje in prizadevnost pri izpolnjevanju nalog. Prepričan sem, da nam bo tudi letos uspelo uresničiti načrtovane cilje in zagotoviti pomemben preskok v kakovosti poslovanja. ●

SUZ – USMERITEV V RAZVOJ IN TRŽENJE SPECIALNIH NIŠNIH IZDELKOV

Tako kot preteklo leto nas tudi leto 2010 postavlja pred mnoge izzive in preizkuša našo trdnost in sposobnost prilagajanja vedno novim in novim preizkušnjam.

▲ Andrej Pogačnik,
direktor SUZ-a

Ocene, da se bo gospodarska kriza končala s prehodom v novo leto, so se izkazale za mnogo preveč optimistične, saj so razmere tako v slovenskem kot širšem evropskem gospodarstvu še daleč od optimalnih. Gradbena industrija preživlja najtežje čase, tudi avtomobilska in elektro industrija ugotavljata šibke indekse rasti, in vse to nakazuje na še eno zelo težko leto, ki je pred nami.

Dodatne težave v zadnjem obdobju prinaša tudi zelo dinamično dogajanje na trgu jekla, ki potiska cene vhodnih materialov zopet močno navzgor in pomeni za nas predelovalce jekla nevarne cenovne škarje, saj se **višji stroški vhodnih materialov trenutno zelo težko prelivajo naprej v cene naših proizvodov**. Očitno je oligopol rudnikov železove rude (Vale, Rio Tinto in BHP Biliton

dobavljajo železovo rudo za približno 70 odstotkov svetovnih potreb) tako močan, da precej fragmentirana jeklarska industrija (največji jeklar Arcelor Mittal pokriva 10-odstotni svetovni tržni delež) ne more preprečiti enormnih pritiskov na višanje cen železove rude. Podražitvam so sledile tudi cene koksa in jeklene-ga odpadka. Vprašanje, kakšen bo razvoj dogodkov na trgu jekla do konca letošnjega leta, je velika neznanka, saj obstaja možnost nadaljnega konstantnega višanja cen, nekateri pa se bolj nagibajo k scenariju poka »cenovnega balona« in naglega padca cen v drugi polovici leta, kot smo mu bili priče ob koncu leta 2008.

OPTIMIZEM ZARADI POZITIVNIH SPREMENB V PODJETJU

Vsekakor se nam obeta zelo zanimivo in dinamično polno obdobje.

Pa vendarle, če kaj drži stari pregovor, »da se dan po jutru pozna«, imamo v naši družbi kar nekaj razlogov za optimizem in utrditev ciljev, ki smo si jih zastavili za prihodnost.

Optimistična prepričanja temeljijo predvsem na pozitivnih spremembah, ki jih udeležujemo v vseh segmentih poslovanja družbe.

Tako na prodajnem področju izvajamo zelo intenzivne prodajno/marketingške dejavnosti, in sicer z namenom, da poleg ohranjanja deleža pri tradicionalnih kupcih pridobivamo tudi nove odjemalce in vstopamo na nove trge. Tako smo v zadnjem obdobju z našimi tržnimi aktivnostmi pridobili 25 novih kupcev, vrednost njihovih naročil je bila 176.000 EUR. Gledano na splošno se SUZ-ove

“Naš primarni cilj je diverzifikacija tržnega portfelja in širitev proizvodnega programa, ki bo temeljila na razvoju novih, tehnološko zahtevnejših izdelkov z višjo dodano vrednostjo.”

prodajne številke konstantno povišujejo, tako je prodaja izdelkov vrednostno v 1. četrtletju 2010 v primerjavi z letom 2009 večja za 93 odstotkov.

■ Indeks vrednosti prodaje družbe SUZ v 1. kvartalu 2009 in 1. kvartalu 2010

	Indeks 2010/09
JAN.	207,14 %
FEB.	201,38 %
MAR.	177,12 %
SKUPAJ	193,27 %

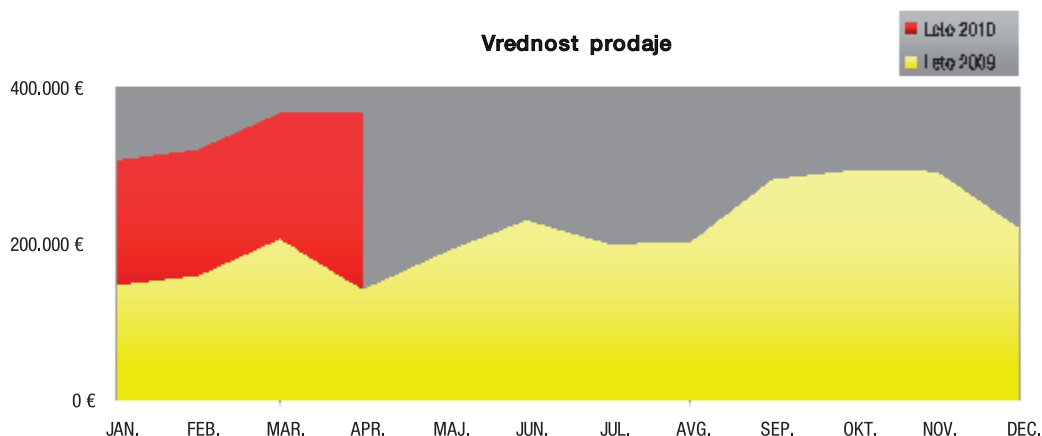
V družbi SUZ večino izdelkov še vedno prodamo na slovenskem trgu, predvsem avtomobilski industriji, kar se je v obdobju gospodarske krize pokazalo za precej neugodno. Zato je naš

primarni cilj diverzifikacija tržnega portfelja in širitev proizvodnega programa, ki bo temeljila na razvoju novih, tehnološko zahtevnejših izdelkov z višjo dodano vrednostjo. Družba SUZ je premajhna, da bi lahko konkurirala na trgu masovnih jekel, pač pa svojo prihodnost gradimo na razvoju in trženju specialnih nišnih izdelkov.

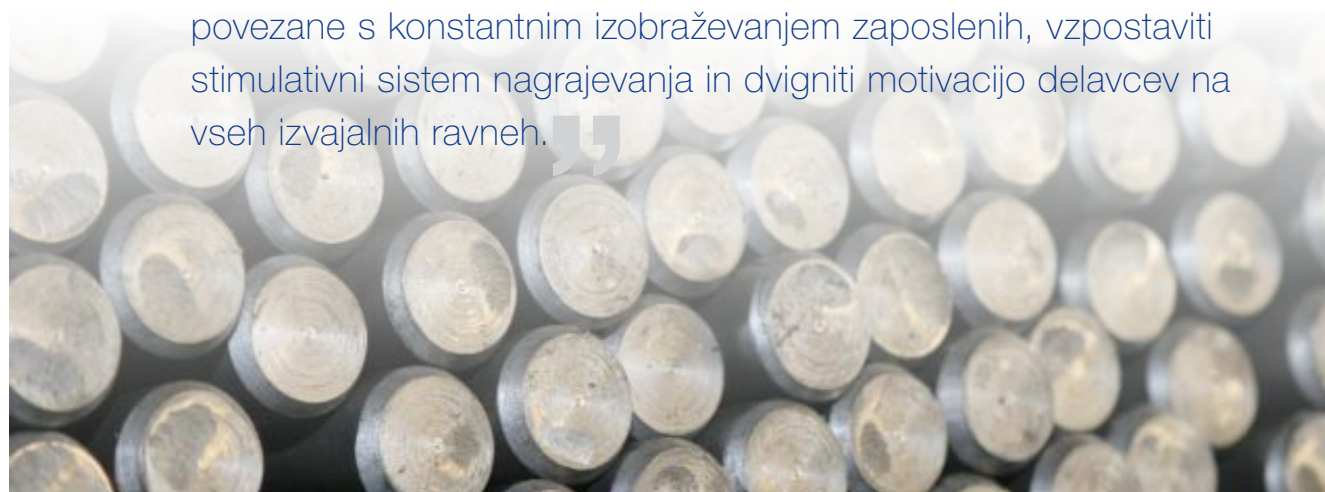
Seveda pa je jasno, da bo za razvojni preboj nujno treba izvesti določene investicije z namenom posodobitve zelo zastarele in iztrošene proizvodne opreme. Naša konkurenca vlaga ogromna sredstva v najnovejšo proizvodne linije, ki izboljšujejo ekonomičnost proizvodnje in višajo kakovost njihovih izdelkov in tem trendom bomo morali slediti tudi mi.

Prvi večji korak pri posodobitvi proizvodne opreme bo narejen z naložbo v nov ravnalni stroj na vlečni liniji Schumag, pri nemškem proizvajalcu EJP pravkar poteka postopek naročanja.

Zavedamo pa se, da še tako sodobni stroji ne pomenijo veliko brez dobrih delavcev, ki s svojo strokovnostjo, pozitivnim odnosom do dela in poistovetenjem z zastavljenimi cilji ustvarjajo pravo vrednost podjetja. Zato v SUZ-u poizkušamo v največji možni meri intenzivirati aktivnosti, povezane s konstantnim izobraževanjem zaposlenih, vzpostaviti stimulativen sistem nagrajevanja in dvigniti motivacijo delavcev na vseh izvajalnih ravneh. ●

“ V SUZ-u poizkušamo v največji možni meri intenzivirati aktivnosti, povezane s konstantnim izobraževanjem zaposlenih, vzpostaviti stimulativen sistem nagrajevanja in dvigniti motivacijo delavcev na vseh izvajalnih ravneh. ”

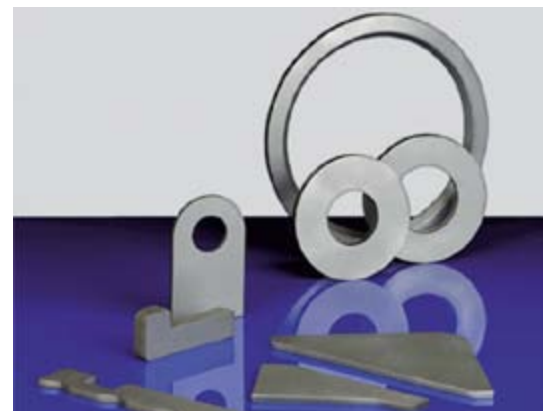
S STEEL CENTROM NIRO WENDEN ŠE BLIŽJE KUPCEM

Po uspešno zaključenih vlaganjih v proizvodne zmogljivosti v naši skupini SIJ – Slovenska industrija jekla pospešeno vlagamo v razvoj trgov v EU in drugod po svetu. Usmerjamo se predvsem v nakup steel centrov oziroma obdelovalno-prodajnih centrov, ki so izjemno pomembni za razvoj jeklarstva, njegove specializacije in konkurenčnosti. Omogočajo namreč ustrezno ponudbo in hitro dobavo jekel v zahtevanih dimenzijah in kvaliteti ter ustrezno mehansko in toplotno obdelavo.

Že lani je Metal Ravne, hčerinsko podjetje v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla, postal 100-odstotni lastnik Ravne steel centra. Pred dnevi pa smo v SIJ – Slovenski industriji jekla kupili še 85-odstotni delež v nemškem

steel centru Niro Wenden iz Wendna blizu Düsseldorfa. Steel center Niro Wenden s 40 zaposlenimi je imel lani 11,3 milijona evrov prihodka, v letu 2008 pa 23 milijonov evrov. V steel centru na 15.000 m² skladiščijo približno 2500 ton nerjavne debele pločevine, ki jo skladno z zahtevo kupca mehansko obdelajo in tako zagotavljajo končnemu kupcu kakovostnejšo podporo in hitro oskrbo. Niro Wenden steel center je specializiran za obdelavo oziroma prodajo debele nerjavne pločevine, kar pomeni, da bo Acroni tako pridobil močno oporo pri prizadevanjih za ohranjanje in povečanje tržnega deleža na nemškem in okoliškem beneluškem trgu. ●

IZGRADNJA NOVE BRUSILNE LINIJE ZA SLABE

V Acroniju smo dokončali eno izmed najmočnejših linij za brušenje slabov na svetu, ki bo nadomestila vse tri obstoječe linije.

Po naložbi v novo napravo za kontinuirano ulivanje jekla lahko **ulivamo slabe do širine 2080 mm**. Obstoječe tri brusilne linije so lahko brusile le slabe do širine 1560 mm, zato smo potrebovali novo brusilno linijo.

Julija 2008 smo s podjetjem Danieli Centro Maskin podpisali pogodbo za dobavo in montažo nove linije za brušenje slabov. Linija je edinstvena, saj gre za **eno najmočnejših linij za brušenje slabov na svetu**. Pogon glavnega koluta ima 630 kW moči. Linija bo nadomestila vse tri obstoječe.

Novo brusilno linijo smo umestili v jeklaro v neposredno bližino izhoda

iz naprave za kontinuirano ulivanje, saj je takšna postavitev logistično najbolj optimalna. Tako lahko brusimo še vroče slabe, kar poveča proizvodnjo linije, prispeva k zmanjšanju porabe električne energije in brusnih kolutov. Obrušene vroče slabe pa lahko direktno založimo v ogrevno potisno peč, kar prinaša največji prihranek pri energiji – porabi zemeljskega plina.

Nova popolnoma avtomatizirana linija zmore **brusiti vse površine slabov v mrzlem ali vročem stanju (1000 °C)**. Brusilni stroj je zaprt v komoro, s čimer je preprečeno širjenje hrupa in prahu v okolico. Linija je prirejena za bruše-

nje slabov dimenzij 6000 mm x 2080 mm x 250 mm in maks. mase 24 ton. Zmogljivost linije ustreza trenutni količini proizvodnje, upoštevajoč povečanje v bližnjem prihodnjem obdobju. Obstaja tudi **možnost enostavne nadgradnje stroja**, s katero bi dvignili produktivnost do 40 odstotkov.

Na liniji je vgrajen tudi **pilotni sistem kontrole površine slabov** preko visokoresolucijskih kamer, ki omogoča pregled vročih slabov po postopku brušenja in avtomatsko odkrivanje lokalnih napak na slabih. Sistem bomo razvijali skupaj z dobaviteljem.

• Brušenje z glavnim brusom

Temelje za brusilno linijo, hidravlično strojnico in filter smo dokončali konec junija 2009, montaža linije pa je bila zaključena v začetku leta 2010.

TESTIRANJA USPEŠNA, POTREBNIH ŠE NEKAJ DODELAV

Uvodna testiranja so bila zelo uspešna. Kakovost oziroma hrapavost obrušene površine je več kot dvakrat boljša od zajamčene, produktivnost brušenja v hladnem stanju je prav tako bistveno boljša od predvidene, medtem ko je

- ▀ Zahtevna gradnja temeljev brusilne linije za slabe, ki je umeščena v jeklarno, v neposredno bližino izhoda slabov iz naprave za kontinuirano ulivanje

- ▀ Brusilna linija – ena najmočnejših za brušenje slabov na svetu – je nared.

- ▀ Nakladanje slaba na linijo

- ▀ Nova linija omogoča avtomatsko obračanje slaba.

produktivnost brušenja v vročem stanju v pogodbenih mejah.

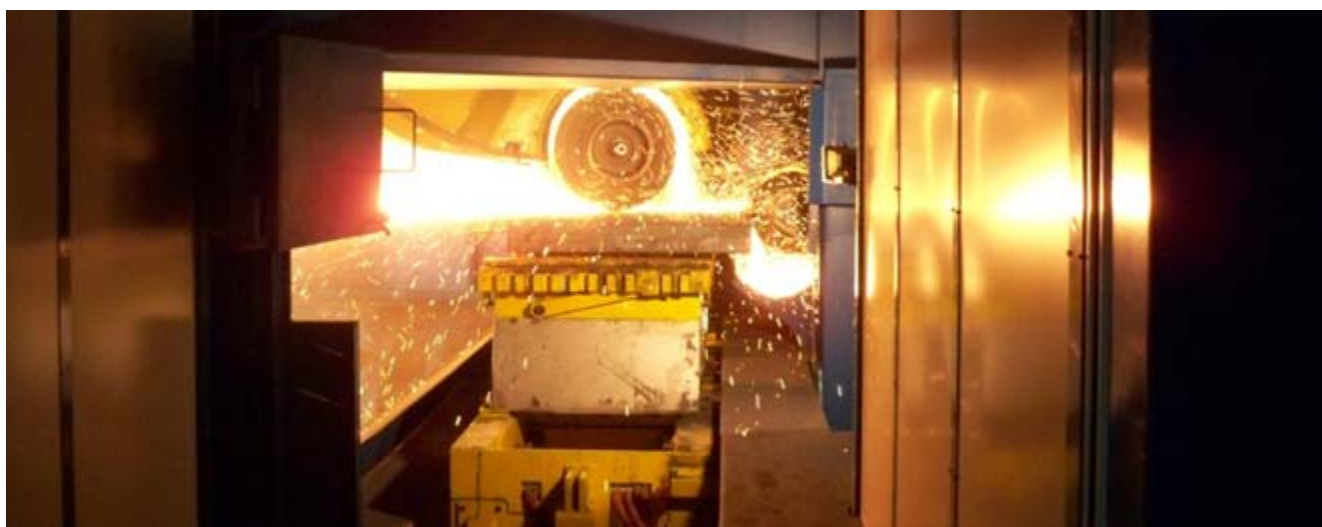
Ob vključevanju stroja v redni proizvodni tok pa smo naleteli na nemalo težav. Glede na veliko moč glavnega pogona so količine obruskov in nastalega prahu na časovno enoto zelo velike. Velike količine odbrušenega materiala v obliki izredno vročih obruskov so povzročale pregrevanje glavnega pogona,

obruski so se lepili v do tona in pol težke kepe na vodnohlajenem panelu. Zaradi tega sta bili potrebni predelava oblike vodnohlajenih panelov in namestitve dodatnih panelov.

Nameščena filtrirna naprava ob neprestanem delovanju stroja s polno močjo ni sposobna odsesati vsega prahu in vročega zraka iz komore. Sredi aprila smo zato izvedli nekaj dodelav, ki bodo

povečale učinkovitost filtra in intenzivnost hlajenja glavnega pogona.

Imeti prvo v nizu visokozmogljivih brusilnih linij je žal zahtevalo svoj »davek« v smislu »porodnih težav«. Skupaj z dobaviteljem stroja bomo v prihodnjem obdobju izvedli še nekaj tehničnih dodelav oziroma sprememb ter s tem povečali zanesljivost linije in jo v polnem obsegu vključili v proizvodni proces. ●

● Brušenje glavne in stranske ploskve slaba

● Brušenje s stranskim brusom

besedilo Andrej Gradišnik, glavni direktor Metala Ravne

MAREC KLJUB KRIZI V ZNAMENJU REKORDOV METALA RAVNE

Čeprav kriza v naši panogi še ni končana in nam trenutno skrbi povzroča nepredvidljivo gibanje cen ferolegur in starega železa, pa se na nekaterih področjih prodaje in proizvodnje Metala Ravne in naših hčerinskih podjetij kažejo rezultati dobrega dela.

Za marec smo glede na naročila, ki jih je pridobila prodaja, videli možnost, da bi v kovačnici namesto 2700 t gotovih proizvodov, kot je to predvidel dinamični načrt, proizvedli 3500 t. Ob pomoči služb in proizvodnje nam je to uspelo. Tudi proizvodnja valjarne, skupaj s PSP, je po daljšem času presegla 2000 t. Ko tem količinam prištejemo še gotovo proizvodnjo s težke proge in iz jeklarne, kumulativno presegemo načrtovanih 6000 t. Za naštetu je bilo treba odliti 9300 t jekla.

Na prodajni strani smo se razveselili dejstev, da smo po dobrih dveh letih – od februarja 2008 – v letošnjem marcu ponovno knjižili prodajo več kot 7000 t.

- Klešče rekorderke iz Serpe z nosilnostjo 50 ton, izdelane za prenašanje novega 45-tonskega ingota

S prodajo pa so nas marca še posebno razveselili v našem podjetju Ravne steel center v Ljubljani. Prodali so rekordnih 800 t. Leta 2009 so prodali 4200 t in 3000 t leta 2008.

Podobno opažamo zelo dobre trende prodaje iz zaloge v podjetju Kopo New York v ZDA, kjer smo lani začeli pospeševati tovrstno prodajo. S prodajo iz zalog dosegamo višje prodajne cene. Tako smo marca prvič presegli 300 t prodaje iz zaloge na ameriškem tržišču, kar je predstavljalo 30 odstotkov celotne prodaje na ta trg. Hkrati smo na dobri poti, da tudi ta trg osvojimo z zahtevnimi jekli za energetski sektor. Marca smo pridobili poskusno naročilo za General Electric.

Tudi v Serpi so nas razveselili z novim izdelkom. Za potrebe novega 45-tonskega ingota, ki ga razvijamo v naši jeklarni, so izdelali do sedaj največje klešče – njihova nosilnost je 50 t.

V Metalu Ravne in naših povezanih družbah nam ne zmanjka inovativnosti ter novih postopkov trženja, proizvodnje in drugih poslovnih funkcij. To je v težkih kriznih časih izjemnega pomena. Zato vsem, ki ste k omenjenim rekordom prispevali, iskrene čestitke in velika pohvala. ●

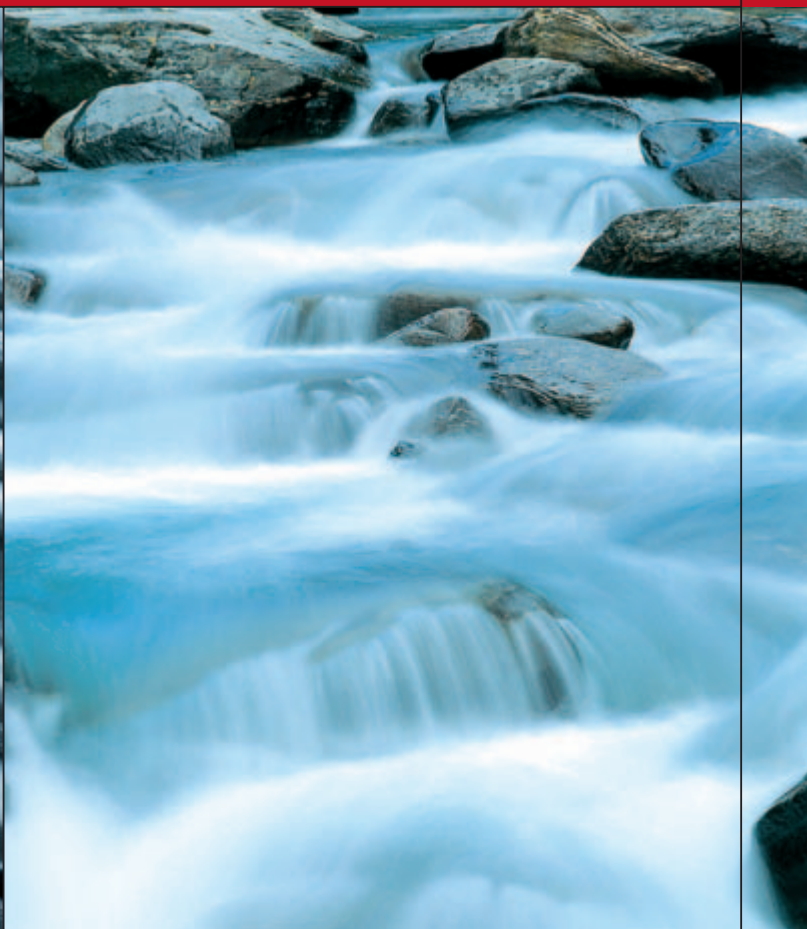
▲ Za sladko zmagoslavje; glavni direktor Andrej Gradišnik je s torto presenetil svoje najzge sodelavce – člane razširjenega posloводства.

▲ Tako so v Ravne steel centru proslavili rekordni marec, ko so prodali 800 ton jekla.

KAKO MODRA JE SPET NAŠA REKA!

XLMS • RD BORGIS

Z UVAJANJEM NOVIH TEHNOLOGIJ IN IZGRADNJO ZAPRTIH HLADILNIH SISTEMOV ODPRAVLJAMO ŠKODLJIVE VPLIVE, KI SO JIH V NAŠEM OKOLJU ZAPUSTILI PREDHODNIKI. OHRANJAMO ZA VNUKE, KAR SO NAŠI DEDI DOBILI OD SVOJIH DEDOV - ZELENO DOLINO IN MODRO REKO.

SVOJO SKRB ZA OKOLJE VSAK DAN POTRJUJEMO:

- z zmanjševanjem in nadzorom izpustov v zrak, vodo in zemljo,
- z zniževanjem porabe energentov,
- z vlaganjem v čisto tehnologijo in znanje,
- s predelavo odpadnega železa v kakovostna jekla,
- s spoštovanjem zakonskih meril in standardov kakovosti (ISO 9001, 14001),
- z zavestnim sprejemanjem okoljevarstvenih vrednot in seznanjanjem javnosti o okoljevarstvenih ukrepih.

ACRONI

4270 Jesenice
Cesta Borisa Kidriča 44
Slovenija

E-pošta: uprava@acroni.si
www.acroni.si

sij Slovenska industrija jekla
skupina

besedilo Dejan Hervol, dipl. ekon., prodajni menedžer, SUZ

SEJEM WIRE 2010

V Düsseldorfu je od 12. do 16. aprila potekal tradicionalni sejem Wire 2010, ki slovi kot najpomembnejša svetovna prireditev na področju dolgega metalurškega programa.

Na 55.000 m² razstavnih površin se je predstavilo več kot 1.200 razstavljalcev s celega sveta, po približnih ocenah pa v sedmih dneh sejem obišče več kot 55.000 obiskovalcev.

Na prireditvi, ki poteka vsako drugo leto, so prisotni vsi največji in najpomembnejši proizvajalci jekla, strojev za toplo in hladno predelavo ter vseh drugih komponent, povezanih s proizvodnjo žice in palic.

Sejma smo se udeležili tudi predstavniki SUZ-a. S številnimi proizvajalci

valjane žice smo se pogovarjali predvsem o cenah v prihodnjem obdobju, saj so prav stroški vložnega materiala zelo pomemben dejavnik uspešnega poslovanja družbe. Na splošno so bili razgovori za 2. četrletje kljub pritiskom na dvig cen uspešni. Ostaja pa odprto vprašanje, kako se bo situacija na trgu jekla razvijala v drugi polovici leta, vendar v tem trenutku na to vprašanje nihče ne ve pravega odgovora.

Na sejmu smo si ogledali tudi številne novosti na tehničnem področju, saj

join the best

12 – 16 April 2010

Düsseldorf, Germany

International Wire
and Cable Trade Fair

www.wire.de

je razvoj proizvodnih sredstev zelo intenziven in vsakokrat nudi nove in nove možnosti za izboljšave v proizvodnji, vzdrževanju in razvoju novih izdelkov. ●

● Pogajanja o cenah s proizvajalcem valjane žice Ori Martin (z leve): Andrej Pogačnik – direktor SUZ-a, Alberto Franchi – direktor prodaje podjetja Ori Martin, Fabio Guarneri – tehnični direktor podjetja Ori Martin, Ferruccio Bellina – lastnik in predsednik skupine Tecno Group

besedilo Avguštin Novšak, univ. dipl. inž. el.,
svetovalec za menedžment idej, Acroni, in Petra Triplat, Acroni

INOVACIJSKA DEJAVNOST V ACRONIJU

Zgodovinsko dejstvo je, da se je v Gornjesavski dolini jeklarska industrija obdržala predvsem zaradi prislovične iznajdljivosti in trme jeseniškega železarja, ki je znal v okviru naravnih danosti pri iskanju odgovorov na spremembe pogojev gospodarjenja v polni meri izrabiti svoje znanje, izkušnje in ustvarjalnost.

▲ Leon Vidic – že tretje leto
zapored inovator leta

Tudi zaradi teh izkušenj se v Acroniju dobro zavedamo, da evropski in svetovni integracijski procesi ter ekonomska globalizacija, začinjena z gospodarsko krizo, ustvarjajo pogoje, v katerih **človeški potencial postaja najpomembnejši dejavnik zagotavljanja konkurenčnosti**. Zato v celoti prevzemamo sodobno liberalno pojmovanje inovacijske dejavnosti, ki ne priznava več le ključnih inovacij, ampak postavlja v ospredje **organizirane postopke za racionalno izrabo tega potenciala**.

Inovacijska dejavnost, ki Acroni postavlja v vrh inovativnih slovenskih podjetij, temelji na treh stebrih. **Investicije v posodabljanje tehnoloških procesov**, temelječih na sodobni tehnologiji, ter **nenehen razvoj novih jekel in tehnolo-**

ških postopkov sta z vidika gospodarskih učinkov prav gotovo najbolj pomembna stebra. Tretji steber, **spontana inovacijska dejavnost**, ki vključuje vse zaposlene, ne prinaša tako velike neposredne gospodarske koristi, zelo pa je pomemben njegov sociološki vpliv, ki ustvarja inovacijsko klimo, v kateri šele prva dva stebra prideta do pravega izraza. Generacijska odvisnost in pripadnost zaposlenih podjetju sta osnovna temeljna kamna, na katerih gradimo inovacijsko kulturo.

Ponosni smo na rezultate, ki smo jih pri angažiranju človeškega kapitala v tem obdobju dosegli, saj se zavedamo, da je prav intelektualni potencial delavcev tisti proizvodni vir, ki se z uporabo ne troši, ampak raste in se plemeniti. In kar je še pomembnejše, **intelektualni kapital zaposlenih** je v primerjavi s finančnim kapitalom pravzaprav zastoj. To je še posebej pomembno v razmerah, kakršnim smo priča v zadnjih dveh letih, ko smo prisiljeni neprestano zniževati proizvodne stroške. Ima pa ta kapital slabo lastnost, da je migracijski in je, razen v redkih primerih, na razpolago podjetju samo, dokler so v njem prisotni njegovi

● Prva inovacija po oživitvi množične inovacijske dejavnosti v Acroniju leta 1999: Reparacija zaščitnih cevi na napravi za kontinuirano ulivanje, njen avtor je Leon Vidic.

lastniki – zaposleni. Pravi odgovor na to je čim več tega kapitala preko inovacij in stalnih izboljšav pretvoriti v industrijsko lastnino podjetja, kar dosegamo z različnimi oblikami motivacije. Zelo pomembna oblika motivacija so interna priznanja, ki jih podeljujemo ob zaključku leta na srečanju inovatorjev z upravo. Najpomembnejše priznanje je prav gotovo naziv **inovator leta**, prejme ga sodelavec, ki je v tekočem letu uresničil največ inovacij in izboljšav.

V nadaljevanju si lahko preberete intervju s sodelavcem, ki je s svojim delom v zadnjem obdobju najbolj zaznamoval inovacijsko dejavnost v Acroniji.

»IDEJE SE PORAJAJO SPROTI, TO JE PROCES, KI SE NIKOLI NE KONČA«

Leon Vidic, vodja Sektorja izdelave slabov, ki zajema Kontiliv, Adjustažo in novo Brusilnico v Jeklarni. Zvest Jeklarni že od njenega zagona leta 1987. Inovator leta tri leta zapored; kot inovator leta 2007 je imel prijavljenih 68 izboljšav, kot inovator leta 2008 22 izboljšav, kot inovator leta 2009 pa 66 izboljšav.

Od kod vam ideje?

Ideje se porajajo kar same. Delaš in vidiš, kaj bi lahko bilo še boljše; kako sebi ali sodelavcem lahko olajšaš delo, ga izpopolniš, popraviš, pa ne glede na to, ali gre za opremo ali proces. Dobro je tudi, če si ideje takoj zapišeš, drugače včasih ostanejo realizirane, a neprijavljene.

Koliko časa preteče od utrinka ideje do izvedbe predloga?

Ker gre predvsem za male izboljšave, kot so denimo izboljšava postopka/delovne opreme, večja varnost in lažje delo, so predlogi uresničeni v nekaj dneh, največ dveh tednih. Seveda je odvisno, če ti delovno mesto to omogoča oziroma kako ti nadrejeni lahko pomaga. Pri nas skušamo vse predloge čim prej uresničiti.

Ali mislite, da je porajanje idej o izboljšavah in koristnih predlogih stvar delovnega mesta in dela, ki ga delavec

▲ Leon Vidic je priznanje inovator leta prvič dobil leta 2007.

opravlja, ali znanja in ustvarjalnosti posameznika?

Delovno mesto je lahko prednost, največji delež pa prispeva interes posameznika. Tudi spodbujanje nadrejenega je lahko dejavnik.

Mogoče kakšen predlog, kako bi lahko povečali število koristnih predlogov in spodbudili sodelavce k malim inovacijam?

Če bi bila pripadnost kolektiva podjetju večja, bi bilo verjetno boljše. Kako to doseči, je druga stvar. Najti bi bilo treba vzvode, kako to realizirati. Ljudje bi morali sami vedeti in videti pri svojem delu, kako si lahko delo olajšajo ali izboljšajo.

Ali mislite, da višina nagrade pomembno vpliva na odločitev, ali koristne predloge in izboljšave prijaviti ali ne?

Name višina nagrade ne vpliva. Verjamem pa, da nekaterim drugim sodelavcem vsak evro pride prav. Spet za nekoga drugega pa samo denarna nagrada res nekaj pomeni.

Kakšni so vaši načrti na področju inovativnosti in prijavljanja koristnih predlogov?

Ideje se porajajo sproti, to je proces, ki se ne zaključí. Ko sem bil prvič inovator leta, je bil občutek zelo dober. Drugo leto še boljši, ker tega nisem pričakoval. Prvič

v zgodovini Acronija pa se je zgodilo, da sem inovator leta že tretjič zapored. Tudi letos je že kar nekaj mojih predlogov uresničenih, nekaj pa jih je šele na papirju.

Kako pa je s koristnimi predlogi pri novih investicijah in novi opremi? Nekateri so že v zagonu, druge še v postopku uvajanja.

Prav pri uvajanju nove strojne opreme in raznih postopkov je veliko možnosti za prilagajanje te opreme našemu načinu dela, našemu proizvodnemu procesu. Na kontilivu smo naredili veliko prilagajanj. Tudi na novem brusilnem stroju v Jeklarni so sodelavci vpeljali že veliko koristnih predlogov, jih realizirali, niso jih pa še prijavili. 'Delamo na tem'.

Ali tudi v prostem času razmišljate o tem, kaj bi lahko spremenili in izboljšali?

Ja, prav res sem z mislimi neprestano pri tem, kar delam, tudi če nisem v službi. Zablete največkrat rešimo že po telefonu, če ne gre drugače, pa pridem tudi nazaj v službo.

Potem za hobije ostane bolj malo časa?

Pred leti sem se ogromno ukvarjal s kolesarstvom, ki ga obožujem še danes. Samo časa je nekoliko manj. Ponovno sem oživil smučanje in rad hodim v hribe, kjer sta moja partnerica in fotoaparati moja zvesta spremljevalca. ●

besedilo Dušan Novkovič, dipl. upr. org., svetovalec za energetiko, Acroni
fotografija Matej Slabe

12. DNEVI ENERGETIKOV 2010

V Portorožu so 19. in 20. aprila potekali tradicionalni dnevi energetikov, ki se jih poleg vodij energetike in vzdrževanja v industriji in stavbah vsako leto udeleži tudi vse več direktorjev, saj energija in njena racionalna raba pridobivata v podjetjih čedalje večji pomen.

- Na okrogli mizi z naslovom Se vodstva slovenskih podjetij že dovolj zavedajo pomena dobrega energetskega menedžmenta v podjetju? so resno, a z nasmejanimi obrazi debatirali: (od leve) Peter Frankl, direktor in odgovorni urednik časnika Finance, Slavko Kanalec, glavni direktor Acronija, mag. Žiga Debeljak, predsednik uprave Mercatorja, in Ivan Rupnik, glavni direktor podjetja Hidria IMP Klima.

Na konferenci so, tako kot vsako leto, podelili priznanja za energetske učinkovite podjetje, energetske učinkovite projekte, projekt obnovljivih virov energije ter še druga priznanja za učinkovito rabo energije oziroma promocije le-te.

Teme letošnje konference so bile:

- Bo Evropa zelena celina ali pa je ne bo?
- Kaj prinašajo turbulentne spremembe energetske in okoljske zakonodaje?
- Se vodstva slovenskih podjetij že dovolj zavedajo pomena dobrega energetskega menedžmenta v podjetju?

Acroni in njegovi zaposleni smo že vrsto let aktivni udeleženci na tem srečanju energetikov. Leta 2005 je podjetje dobilo priznanje za **energetsko učinkovito podjetje**, Dušan Novkovič pa je bil **energetski menedžer leta**. V naslednjih letih smo kar nekajkrat nastopili kot predavatelji, predstavili smo primere dobrih praks pri učinkoviti rabi energije v našem podjetju.

Da smo eno vodilnih podjetij pri uvajanju energetskega menedžmenta z ustrezno nadgradnjo ciljnega spremljanja rabe energije, pove dejstvo, da so **glavnega direktorja Slavka Kanalca povabili na srečanje kot udeleženca okrogle mize** na temo Se vodstva slovenskih podjetij že dovolj zavedajo pomena dobrega energetskega menedžmenta v podjetju?. Okroglo mizo je vodil direktor in odgovorni urednik časnika Finance Peter Frankl, poleg direktorja Acronija pa sta bila udeleženca okrogle mize še mag. Žiga Debeljak iz Mercatorja in Ivan Rupnik iz podjetja Hidria IMP Klima.

Sodelavec Acronija **Dušan Novkovič** je bil letos član komisije za izbor nagrajencev.

Lahko se pohvalimo, da se vsi v **podjetju zavedamo pomena učinkovite rabe energije** in da imamo energetske politike, ki jo podpira najvišje vodstvo, kar nam tudi v prihodnje zagotavlja nenehno izboljševanje na tem področju. Trenutno se intenzivno pripravljamo na pridobitev **certifikata energetske učinkovitosti**. ●

besedilo Monika Štojs, univ. dipl. ekon., direktorica marketinga,
SIJ – Slovenska industrija jekla

vir ISSF

PROIZVODNJA NERJAVNIH JEKEL SE JE LANI ZMANJŠALA, VENDAR MANJ OD PRIČAKOVANJ

V letu 2009 je bilo na svetu proizvedenih 24,6 milijona ton nerjavnega jekla. Glede na leto 2008 to pomeni padec za 5,2 odstotka.

Osupljivi hongkonški Stonecutters Bridge iz nerjavnega jekla

Med posameznimi deli sveta pa so ogromne razlike – v nekaterih državah je proizvodnja nerjavnih jekel padla tudi za več kot 30 odstotkov, medtem ko se je v drugih povečala za skoraj 30 odstotkov. To je posledica neenakomernega vpliva svetovne gospodarske krize, ki je določene države oziroma regije prizadela bolj kot druge. Poleg tega so nekatera območja sveta hitreje okrevala kot ostala.

Kitajska je bila in ostaja gonilna sila nerjavne industrije tudi v letu 2009. Proizvodnja se je povečala glede na leto 2008 za 26,8 odstotka. Brez upoštevanja Kitajske se je proizvodnja v Aziji zmanjšala za 11,6 odstotka. Azija danes proizvede že skoraj 65 odstotkov celotnega nerjavnega jekla.

Država	Količina (v 1000 ton)	2009/08 (v %)
Avstrija	30	-52,8
Belgija	1.045	-29,0
Finska	726	-24,1
Francija	202	-32,0
Nemčija	1.320	-16,1
Italija	1.216	-17,3
Španija	693	-30,6
Švedska	445	-22,5
Velika Britanija	224	-33,9
EU 15	5.902	-23,8
ZDA	1.617	-16,0
Braziliya	341	-12,7
Japonska	2.607	-26,9
Koreja	1.677	1,0
Tajvan	1.468	13,2
Kitajska	8.805	26,8
Indija	1.379	-10,7
ostali (1)	783	-9,0
SVET	24.578	-5,2

(1) Češka, Slovenija, Poljska, Rusija, Ukrajina, Kanada, Kuba, J Afrika

PROIZVODNJA SE JE MOČNO ZMANJŠALA V EVROPI, V AVSTRIJI JE PADEC CELO VEČ KOT 50-ODSTOTEN

Izboljševanje svetovne gospodarske situacije proti koncu leta se je odražalo tudi v gibanju proizvodnje nerjavne pločevine, kjer se stopnje rasti po posameznih četrtletjih močno razlikujejo od tistih v letu 2008. Proizvodnja v prvem četrtletju leta 2009 je bila za 34,5 odstotka in v drugem za 18,8 odstotka nižja od proizvodnje v prvem in drugem četrtletju leta 2008. V tretjem četrtletju pa so se pokazali znaki okrevanja in proizvodnja je bila v primerjavi s tretjim četrtletjem leta 2008, ko se je kriza začela, že večja za 11,9 odstotka. V zadnjem četrtletju lani pa je bila izkazana rast glede na enako obdobje leta 2008 kar 38-odstotna.

SLOVENIJA JE BILA LANI NAJVEČJA IZVOZNICA NERJAVNE DEBELE PLOČEVINE

Po podatkih, ki jih je na svoji spletni strani objavil ISSF (International Stainless Steel Forum), je leta 2009 svetovni izvoz nerjavne debele pločevine obsegal 364 tisoč ton. To pomeni, da se je svetovni izvoz debele nerjavne pločevine zmanjšal za 43 odstotkov. Slovenija, ki je bila leta 2008 na petem mestu za Švedsko, Belgijo, Kitajsko in Japonsko, je lani izvozila blizu 47 tisoč ton, in je največja izvoznica debele nerjavne pločevine, sledita ji Belgija in Švedska s 46 tisoč tonami. ●

NOV PRITISNI DROG

Kemerovo. V družbi Koks so delavci obrata za gradnje in remonte skupaj z delavci koksarne namestili nov pritiski drog na iztisni napravi št. 3. Prejšnji pritiski drog je zaradi dolgotrajne uporabe pri visokih temperaturah začel spreminjati obliko.

Zaradi deformacij se je spremenil naklon pritisknega droga, lahko bi poškodoval oblogo koksarniške baterije št. 4. Da se to ne bi zgodilo, smo star pritiski drog zamenjali z novim. ●

GENERALNI REMONT NAPRAVE ZA MEHANSKO BISTRENJE

Kemerovo. Koks. Po generalnem remontu bo naprava za mehansko bistrenje št. 8 pomembno zmanjšala škodljive vplive na okolje. Napravo za bistrenje so že izključili iz tehnološkega procesa in jo zaustavili za prvo čiščenje. Pregled naprave je pokazal, da je potreben temeljit generalni remont, v sklo-

pu katerega načrtujejo ojačati ogrodje naprave, zamenjati bunkerje in skreperne transporterje ter zatesniti pogonske mehanizme. Naprava za mehansko bistrenje št. 8 se bo po končanem remontu v ekološkem smislu približala naj sodobnejšim napravam za bistrenje. ●

KONČAN REMONT

Tulačermet. Tula. V obratu za predelavo kovinskih odpadkov in žlindre, ki nastanejo pri taljenju v plavžu, se je končal 15-dnevni generalni remont naprave za predelavo žlindre št. 2. Celoten remont je bil končan v načrtovanih rokih. Zamenjali so kovinske konstrukcije bunkerjev, čistilni boben z ogrodjem, listnat napajalnik TK-15, sito in tekoči trak. Popravili so sprejemne bunkerje in mreže, pregledali elektroopremo in zamenjali izrabljene sklope. Sodelavci obrata za elektroinštalacijska dela so popravili kontrolne omarice naprave za predelavo žlindre, zamenjali osvetljavo in približno 450 m 0,4 kV kablov. Da bi zagotovili večjo varnost pri delu z napravo, so na transporterjih na novo namestili še mejna stikala. S tem remontom se bo povečala zanesljivost naprave za predelavo žlindre. ●

KADROVSKA GIBANJA V MARCU 2010

SIJ – SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA

Marca ni bilo kadrovskih sprememb.

Tanja Tomc, strokovna sodelavka za področje kadrov, SIJ – Slovenska industrija jekla

SERPA

Naša nova sodelavka sta postala: IVAN BELAJ in UROŠ PAVŠE, oba v Strojni obdelavi.

Ljuba Grubelnik, univ. dipl. prav., Kadrovska služba, Metal Ravne

ACRONI

V pokoj je odšel sodelavec ALOJZ ŠILJAR iz Jeklarne. Čestitamo!
Šestim delavcem je prenehalo delovno razmerje. (VAHID MAHMULJIN iz Predelave debele pločevine je umrl.)

JUBILANTI

Jubilant s 40-letnim delovnim stažem je postal ANTON RAVNIK iz Hladne predelave. Čestitamo!
Jubilanta z 10-letnim delovnim stažem sta postala SABINA ŠKRJANC in ANTON KRAJNC iz Jeklarne. Čestitamo!

ZAKLJUČEK ŠOLANJA

Šolanje so uspešno zaključili: GORAN ILIJEV in EDIN BAJRIČ iz Predelave debele pločevine, MIRSAĐ ČATIĆ iz Jeklarne ter MILORAD MILIJAŠEVIĆ iz Hladne predelave, ki so pridobili naziv strojni tehnik. Čestitamo!

Nejra Rak Benič, dipl. upr. org., strokovna sodelavka za HRM 1, Acroni

METAL RAVNE

Upokojil se je sodelavec STEVO TKALČIĆ iz Kovaškega programa. Zahvaljujemo se mu za prizadevno delo in mu v pokoju želimo vse najlepše.
Podjetje je zapustilo pet sodelavcev.

JUBILANTI

Jubilant s 30 leti dela je postal ALBERT VIDERMAN iz Jeklarskega programa. Čestitamo!

ZAKLJUČEK ŠOLANJA

POLONA VRABIČ iz Sekretariata je uspešno zaključila šolanje in pridobila naziv diplomirana ekonomistka. Čestitamo!

Irena Praznik, strokovna delavka, Kadrovska služba, Metal Ravne

ELEKTRODE JESENICE

Poslovili smo se od sodelavca MITJA PETRAŠA iz oplaševalnice, ki ga je nenadna smrt iztrgala iz našega delovnega okolja.

Rafko Penič, univ. dipl. ekon., vodja Kadrovske službe, Elektrode Jesenice

NOŽI RAVNE

Naši novi sodelavci so postali: PAVEL PUMPAS in MATIČ SKERNIŠAK in Mehanski obdelavi ter MARKO LEDINEK v Termični obdelavi. Enemu sodelavcu je prenehalo delovno razmerje.

Dragica Pečovnik, univ. dipl. soc., kadrovska menedžerka, Noži Ravne

SUZ

Naš novi sodelavec je postal DAMIR AMIĐIČ pri vlečni liniji Schumag v obratu Jeklovlek.

Podjetje je zapustil en delavec.

JUBILANTI

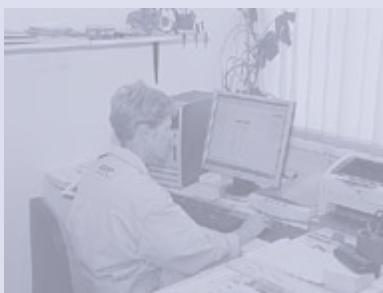
Za jubilejnih 10 let delovne dobe čestitamo sodelavcu SAŠU PETROVIČU iz Jeklovleka.

Mag. Tanja Avguštin Čufer, Kadrovska služba, SUZ

ZIP CENTER

Naši novi sodelavci so postali SEVERINA ČUJEŠ v OE Storitve, LARISA HARTMAN v OE Center za rehabilitacijo invalidov Koroške ter STANE PODLUNŠEK - KRAŠEVEC v OE Tiskarna.

Rezka Kerbev, ZIP center

besedilo Nina Pogorevc, Zavod za zdravstveno varstvo Ravne
vir povzeto po Slovenski mreži zdravih mest (nacionalni koordinator za Republiko Slovenijo – Zavod za zdravstveno varstvo Maribor in Ministrstvo za zdravje RS)

SVETOVNI DAN ZDRAVJA, 7. APRIL 2010

1000 mest, 1000 življenj – zdravje v mestih šteje

Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) že od leta 1950 zaznamuje 7. aprila svetovni dan zdravja. Z letošnjo kampanjo, ki je potekala pod sloganom »1000 mest, 1000 življenj – zdravje v mestih šteje«, je želela usklajeno pristopiti k reševanju urbanih problemov bivanja in življenja v mestih. Ugotavlja namreč, da urbanizacija pomembno vpliva na zdravje posameznikov in družb(e) nasploh.

Urbana okolja prinašajo številne (zdravstvene) izzive. Praviloma je tam manjša telesna dejavnost (prenaseljenost, motoriziranost, onesnažen zrak, pomanjkanje javnih in športnih površin), več je uživanja nezdrave hrane (energijsko koncentrirana, prehransko manjvredna hrana z velikim deležem maščob, sladkorja in soli), pogosto je večja uporaba tobačnih izdelkov, na zdravje ljudi pa vplivajo tudi prometne nesreče, onesnaževanje zraka, hrup in nasilje.

AKTIVNOSTI OB LETOŠNJEM SVETOVNEM DNEVU

Od 6. do 11. aprila so številna slovenska mesta pripravila raznovrstne prireditve. Med njimi je bilo tudi koroško zdravo mesto Slovenj Gradec. Gostilo je Ekokaravano, katere glavni namen je bil približati čistilno akcijo Očistimo Slovenijo v enem dnevu, ki je uspešno potekala 17. aprila 2010. Predstavitel v okviru Ekokaravane je imel tudi predstavnik Zavoda za zdravstveno varstvo Ravne, Matej Ivartnik, ki je izpostavil, da je po naši zakonodaji odpadek vsaka

snov ali predmet, ki ga imetnik ne more ali ne želi uporabiti sam, ga ne potrebuje, ga moti ali mu škodi in ga zato zavrže, namerava ali mora zavreči. Odpadek je torej definiran glede na subjektivno oceno posameznika in lahko pomeni nekomu drugemu veliko vrednost, prav zato je v družbi še veliko rezerv pri zmanjšanju količine odpadkov.

Vseslovenski čistilni akciji so se v domačih krajih pridružili tudi drugi predstavniki Zavoda za zdravstveno varstvo Ravne.

V Slovenj Gradcu je potekalo tudi tradicionalno srečanje zavodov s področja osnovnega zdravstva Koroške. V ospredju je bila tema letošnjega svetovnega dneva zdravja, beseda pa je tekla tudi o zmanjševanju neenakosti v zdravju.

V mestih živi vse več ljudi. Podatki kažejo, da je leta 2007 v urbanih naseljih živelo 50 odstotkov prebivalcev sveta, do leta 2030 naj bi se ta delež povečal na 60 odstotkov, do leta 2050 pa kar na 70 odstotkov svetovne populacije. Zaradi tolikšnega števila prebivalcev v mestih se povečuje pomen dejavnikov, ki v urbanih naseljih vplivajo na zdravje ljudi. Te determinante zdravja med drugim zajemajo vpliv lokalne samouprave, dostopnost šolanja, razporeditev prihodkov, ustreznost infrastrukture ter tudi dostopnost do socialnih in zdravstvenih storitev. Vse to pa vpliva na obolevnost in umrljivost zaradi kroničnih nenalezljivih in nalezljivih bolezni, pa tudi duševnih motenj, prometnih nesreč, nasilja itd. Pogostost in intenzivnost nasilja sta tesno povezani z ekonomskimi in s socialnimi neenakostmi.

PROBLEM NEAKTIVNOSTI PREBIVALCEV MEST

- ▶ V Evropski uniji 2/3 oseb, starejših od 15 let, nista telesno aktivni v priporočljivi meri.
- ▶ Manj kot 1/3 šolskih otrok pozna napotke o telesni aktivnosti.
- ▶ Telesna neaktivnost poveča tveganje za številne kronične bolezni, kot so srčno-žilna obolenja, sladkorna bolezen in rak.
- ▶ Prekomerna telesna teža je v državah Evropske unije problem 30–80 odstotkov odraslih oseb. Približno 20 odstotkov otrok je pretežkih in 1/3 od teh je debelih.
- ▶ Telesna neaktivnost je v Evropski uniji vzrok za okoli 600.000 smrti na leto.
- ▶ Ekonomske posledice telesne neaktivnosti so se neposredno pokazale v zdravstvu, prav tako pa tudi pri izpadu z dela zaradi bolezni, pri bolezenski nezmožnosti za delo in prezgodnji smrti.

ZMANJŠEVANJE ZDRAVSTVENIH TVEGANJ V URBANEM OKOLJU

Z ustreznimi ukrepi lahko spodbujamo zdrav življenjski slog. Dobro zasnovan aktivni transport poveča varnost in spodbudi prebivalce k fizični aktivnosti, k temu pa dodatno prispeva območja, namenjena telesni dejavnosti. Za zdravo življenje so pomembni ustrezni predpisi glede varnosti hrane in omejevanja uporabe tobačnih izdelkov, uveljavljanje ustreznih stanovanjskih standardov, preskrba s pitno vodo in urejena kanalizacija. Celovita urejenost mesta, ki zagotavlja lahko dostopnost in prijaznost do vseh starostnih skupin, namreč izboljša kakovost življenja vsem prebivalcem. Ob tem je posebej pomembno poudariti pomen partnerstva med prebivalci, nevladnimi organizacijami, strokovnjaki in lokalno samoupravo.

Zdravje je skupna odgovornost nas samih, civilne družbe in države, zato je za njegovo zaščito in zagotovitev trajnostnih rezultatov pomembno sodelovanje posameznikov, civilne družbe, lokalnih skupnosti in različnih sektorjev. ●

besedilo Nataša Drol - Pelko, prof. zdr. vzgoje;
Vanja Prevodnik, vodja kadrovske službe, Acroni;
Nataša Karo, menedžerka HRM 1, Acroni

ČAS JE, DA POMISLITE NASE IN NA SVOJE ZDRAVJE

Vsak posameznik poskuša kar najbolje skrbeti za svoje zdravje in se odloča, v kolikšni meri bo sledil zdravemu življenjskemu slogu, pa naj bo to vsakodnevno gibanje, zdravo prehranjevanje, nekajenje in neuživanje alkohola.

V skrbi za zdravje naših zaposlenih smo v Acroniju v sodelovanju z Zavodom za zdravstveno varstvo Kranj organizirali predavanje o programu SVIT, državnem programu presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki. Program omogoča, da se ta oblika raka odkrije dovolj zgodaj tudi pri ljudeh, ki še nimajo očitnih zdravstvenih težav. Pogosteje obolevajo moški in ženske, stari več kot 50 let, zato je v program vključena ciljna skupina v starosti od 50 do 69 let, ki ima urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje. Zaposlene v tej starostni skupini smo povabili na predavanje, ki ga je vodila **Alenka Hafner, dr. med., spec. soc. med., vodja oddelka za socialno medicino, analitiko in promocijo zdravja**. Po predavanju smo se pogovarjali s predavateljico.

Kaj vi kot strokovnjakinja menite o programu Svit? Zakaj se odločiti za sodelovanje v programu?

Program Svit omogoča odkrivanje prikritih krvavitve v blatu in po potrebi še natančnejšo preiskavo črevesa, ki pojasni vzrok prikrite krvavitve in načrtuje takojšnje učinkovito zdravljenje odkritih bolezenskih sprememb. Rak na debelem črevesu in danki se večinoma razvije iz predrakavih sprememb na steni črevesa – polipov. Če polipe odkrijemo in jih pravočasno odstranimo, to obliko raka lahko preprečimo, bolniku pa ohranimo ne le življenje, ampak tudi kakovost življenja. Program Svit nam torej omogoča, da to obliko raka lahko odkrijemo dovolj zgodaj tudi pri ljudeh, ki še nimajo očitnih zdravstvenih težav. Zato, če boste povabljeni v program Svit, je vsekakor modro, da na povabilo odgovorite in se vključite v program ter k temu spodbudite še svoje bližnje.

Kakšen je odziv ciljne javnosti, torej starostne skupine od 50 do 69 let, na povabilo za brezplačno sodelovanje v programu Svit?

Odzivnost ciljne populacije v letu 2009 na vabilo v program Svit je bila 36,01-odstotna, torej komaj tretjina povabljenih, kar je seveda premalo. To pomeni, da sta dve tretjini ljudi zavrgli

priložnost, da bi pravočasno ugotovili, ali je z njimi kaj narobe. Pri tej odzivnosti to pomeni, da je v Sloveniji še vsaj okoli 230 ljudi, ki imajo raka, a tega ne vedo, saj se rak debelega črevesa in danke razvija dolgo brez očitnih bolezenskih znakov.

Ne bojte se sveta tam znotraj, sporočate v programu Svit. Ali se srečujete s predsodki glede vključevanja v program Svit?

Predsodki so povezani predvsem s strahom pred možno diagnozo zelo nevarne bolezni – raka (možen »nojev efekt«) in seveda veliko ljudem je tudi nerodno govoriti o težavah »tam znotraj«.

Kateri so znaki, na katere moramo biti pozorni pri zgodnjem odkrivanju raka na debelem črevesu in danki?

Pozorni moramo biti na pojav vidne krvavitve v blatu, spremembe v načinu odvajanja blata, kot so zelo tanko blato, zaprtje, ki mu sledijo driske, huda, ponavljajoča se in dlje časa trajajoča bolečina v trebuhu, nenamerna izguba telesne teže ali druge nerazložljive težave. Ob pojavu katerega koli od teh znakov je treba čim prej obiskati svojega osebnega zdravnika, ki nas bo napotil na nadaljnje preiskave!

Katera skupina je »rizična« skupina, torej je bolj izpostavljena nastanku raka na debelem črevesu in danki?

Pogosteje zbolevalo moški in ženske, stari več kot 50 let, zbolijo pa lahko tudi mlajši! Nezdrava, neuravnotežena prehrana s premalo sadja in zelenjave in preveč rdečega mesa, premalo gibanja, kajenje in prekomerno uživanje alkohola povečujejo tveganje za nastanek raka na debelem črevesu in danki. Osebe, katerih bližnji sorodniki so zboleli za tem rakom, prav tako spadajo v skupino ljudi s povečanim tveganjem.

Za konec – kaj svetujete našim zaposlenim? Kaj lahko naredimo sami, da preprečimo nastanek raka?

Pri tem nam prav gotovo lahko pomagajo zdrav življenjski slog (vsakodnevno gibanje, zdrava prehrana z obilico vlaknin, sadja in zelenjave, nekajenje, čim manj uživanja alkohola...), opazovanje sprememb našega telesa (ustrezno ukrepanje ob pojavu le-teh) in udeleževanje presejalnih pregledov – programa Svit.

ANKETA MED UDELEŽENCI PREDAVANJA V ACRONIJU

Aleš Robič, inženir za krmilnike: »Za program Svit sem že slišal. Povabila za sodelovanje še nisem prejel, ga pa pričakujem letos. Na predavanju sem izvedel, kako program sploh deluje in koliko rakavih obolenj odkrijejo vsako leto. Za svoje zdravje skrbim predvsem s športom, čeprav z leti malo popuščam. Na take akcije gledam pozitivno in v program se bom vključil.«

Nada Radonjič, knjigovodkinja osnovnih sredstev: »Pred predavanjem sem za program Svit že slišala od prijateljev, ki so se srečali z boleznijo na debelem črevesu v družini in so se preventivno vključili v program. Program za sodelovanje sem dobila na dom. Na predstavitvi sem izvedela, kako pomembno je zgodnje odkrivanje sprememb na debelem črevesu in danki, saj je bolezen ozdravljiva, če je pravočasno odkrita. Spremembe in celo bolezen je zelo težko odkriti, saj v glavnem ne povzročata težav, ne boli in ni vidna. Trudim se izogibati mastnim jedem, jesti veliko sadja in zelenjave, enkrat na teden se ukvarjam z jogo, drugače pa hodim na sprehode s psom. Take

akcije so zelo pohvalne in želim si, da bi jih bilo še več.«

Jelka Pukšič, administratorka menedžmenta idej: »Za program Svit sem izvedela iz medijev. Vabila za sodelovanje še nisem prejela, ker še ne sodim v ciljno starostno skupino. Na predavanju nisem izvedela nič novega. Za svoje zdravje skrbim predvsem s kolesarjenjem in z zdravo prehrano. Take preventivne akcije so zelo koristne in menim, da bi jih moralo biti več.«

Sonja Cuznar, vodja skladišča vložka: »Pred predavanjem sem že slišala za program Svit, povabila za sodelovanje v njem pa še nisem prejela. Preventivne akcije s strani države se mi zdijo pozitivne. Vabilu za sodelovanje v Svit se bom odzvala.«

Roman Omejc, referent za obračun plač: »Pred predavanjem še nisem slišal za program Svit in tudi povabila za sodelovanje še nisem prejel. V prostem času se ukvarjam s športom, predvsem pohodništvom in tenisom, drugače pa tudi z načinom prehrane

skrbim za svoje zdravje. Na preventivne akcije gledam pozitivno in se v program nameravam tudi vključiti.«

Anonimni udeleženec: »Za program sem slišal od svoje žene, ki je dobila povabilo za vključitev v Svit. Povabila nisem prejel, ker sem pred časom zaradi zdravstvenih težav že opravil kolonoskopijo. Novo zame na predavanju je bilo, da se polipi na črevesu razvijajo pet let, ker imam lastno izkušnjo, ko je šlo to veliko hitreje. Za svoje zdravje skrbim z zmerno rekreacijo in dieto, menim pa, da so takšne akcije zelo pozitivne.«

Anonimna udeleženka: »Po televiziji sem gledala oddajo Sobotno popoldne in prvič slišala za program Svit. V oddaji je koordinatorka Svita predstavila program. Vabilo za sodelovanje v programu sem že prejela. Na podlagi današnjega predavanja sem se odločila za sodelovanje. Za svoje zdravje skrbim glede na prosti čas, ki mi ostaja, 'treniram' pa tudi s pomočjo vnuka. Akcijo podpiram in menim, da je tovrstnih pobud na splošno premalo.« ●

besedilo Zoran Račič, predstavnik za odnose z javnostmi, Hokejski klub Acroni Jesenice
fotografije Iztok Novak/www.hkjesenice.si

SEZONA NIHANJ IN UČENJA

Čeprav je bilo v zadnjih dneh veliko govora o neljubem dogodku, ki je na HK Acroni Jesenice vrgel precej temno senco, je čas tudi za to, da se spomnimo pravkar končane klubske sezone, v kateri so železarji osvojili 31. zvezdico, osmo v samostojni Sloveniji.

Tako kot že vrsto zadnjih let tudi tokrat jeseniškemu hokeju niso cvetele rožice, a vseeno je sezona pod streho, čeprav z nekaj grenkobe. Začetek sezone 2009/2010 ni bil nič kaj spodbuden, kajti razkritje na občnem zboru, da so rdeče številke dosegle višino 1.700.000,00 €, je pomenilo težke čase za enega najbolj uspešnih športnih kolektivov v Sloveniji. Marsikdo je takrat pomislil, da bo šel jeseniški hokej 'rakom žvižgat', a se to na srečo ni zgodilo, čeprav tudi po končani sezoni stanje še vedno ni rožnato. Nekaj dolga je bilo sicer saniranega, veliko ga še ostaja, toda kot je že 3. junija 2009 napovedal predsednik kluba Slavko Kanalec, bo sanacija trajala štiri leta, morebiti celo šest let.

Navkljub črnim napovedim pred začetkom sezone je jeseniška ekipa počasi le začela dobivati svojo podobo, v moštvo so bili uvrščeni nekateri mladi igralci, željni dokazovanja, a brez velikih izkušenj, zato je bila za te hokejiste sezona namenjena predvsem nabiranju izkušenj. Ob mladih hokejistih so se na Jesenicah na začetku sezone 2009/2010 odločili za 'ruski pridih', dirigentsko palico je prevzel Ildar Rahmatullin, ki pa se je zavoljo neuspešnega uvoda v sezono moral kmalu posloviti. Vodstvo jeseniškega kluba ni bilo navdušeno niti

nad igrarji nekaterih posameznikov, zato je prišlo do menjave igralcev. Zmaga v Poletni ligi je sicer napovedovala dobro sezono, toda tekmovanje v ligi EBEL ni prineslo želenega zadovoljstva.

Porazi so si sledili kot po tekočem traku, resda na številnih tekmah z minimalno razliko ali pa šele v podaljških oziroma po kazenskih streljih, davek pa je bil plačan z manjšim obiskom domačih tekem in tudi v gosteh železarji niso imeli toliko podpore kot v prejšnjih letih. Borbenosti in želje po uspehu moštvo ni primanjkovalo, toda na številnih tekmah je manjkala le pika na i, ki bi prinesla tako zeleni zasuk, pomik po lestvici navzgor, in s tem morebitno uvrstitev v končnico, kar je bil cilj pred sezono, čeprav so na Ledarski 3 večkrat poudarili, da bo uvrstitev med osmerico velik uspeh. Na zadnjih tekmah, ko je bilo že jasno, da je rdeča četa ostala brez zaključnih bojov, so železarji zmogli dovolj moči, da so se uvrstili mesto pred večnega tekmeča, kar je v zaključnih bojih državnega prvenstva prineslo boljše izhodišče.

Enomesečni premor od konca nastopov v ligi EBEL in pred začetkom končnice državnega prvenstva je bil precej moreč, dnevi brez tekme so velik primanjkljaj za igralce. Posledica

► Mladi in obetavni
Rok Tičar v akciji

tega so bili precej spremenljive igre proti na papirju slabšim tekmeccem in poraz proti Triglavu, toda osnovni cilj, finale, je bil dosežen. V njem je marsikdo pričakoval ekspresno osvojitve naslova, toda prvi domači tekmi sta napovedovali ogorčen boj za 18. slovensko zvezdico. Olimpija se je namreč na ta obračun pripravila imenitno, železarji pa so šele na tretji tekmi pokazali svojo pravo vednost, dvignili formo in se 2. aprila veselili nove zvezdice, ko so na šesti finalni tekmi v podaljšku strli odpor večnih tekmecev in z izidom 2 : 1 ter s skupno zmago 4 : 2 v finalni seriji vitrino jeseniškega kluba okrasili z novim pokalom.

Nekoliko slabši vtis po sezoni v ligi EBEL je bil z osvojenim naslovom državnega prvaka popravljen, toda na Jesenicah se s tem nikakor ne moremo zadovoljiti. Klub z dolgoletno tradicijo, s široko bazo igralcev in z zvesto, a najbolj zahtevno publiko zmora precej več, zato je treba rokave zavijati že danes in se ustrezno pripraviti na nove izzive, ki jih prinaša sezona 2010/2011. Ljubitelji hokeja so namreč željni uspehov, predvsem pa si želijo dobrih iger svojih ljubljencev, ki so jih letos z njimi razveselili med Poletno ligo in z osvojenim naslovom dr-

žavnega prvaka, z uvrstitvijo v ligo EBEL pa pristaši jeseniškega hokeja niso bili najbolj zadovoljni. Sezono 2009/2010 lahko označimo kot sezono nihanj in učenja z upanjem, da je bilo to šolsko leto ustrezen signal vsem vpletenim v jeseniški hokej.

Hokejisti Acronija Jesenice so v letošnji sezoni odigrali 73 tekem, od tega šest prijateljskih, tri v Poletni ligi, 54 v okviru lige EBEL in deset v slovenskem državnem prvenstvu. Na šestih prijateljskih tekmah železarji niso dosegli zmage, dvakrat so izgubili (Olimpija in KAC) ter štirikrat igrali neodločeno (VSV, Olimpija, Medveščak in Pontebba). Na treh tekmah Poletne lige so železarji dvakrat zmagali (Olimpija in v finalu Briancon) ter enkrat izgubili (VSV), v ligo EBEL pa so na 54 tekmah dosegli 16 zmag in 38 porazov, sedemkrat pa se je tekma po rednem delu končala z neodločenim rezultatom (v podaljšku oziroma po kazenskih strelah so Jeseničani slavili štirikrat in trikrat izgubili). Z osvojenimi 39 točkami v konkurenci moštev iz Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Slovenije je moštvo Acronija Jesenice osvojilo deveto mesto. V državnem prvenstvu so slovenski prvaki odigrali deset tekem, na katerih so zmagali sedemkrat in trikrat izgubili (Triglav in dvakrat Olimpija). ●

▲ Dov Grumet - Morris je zaklenil vrata.

▲ Tomi Hafner pušča tekmecca daleč za seboj.

ŠOK IN RAZOČARANJE PO OSVOJITVI 31. ZVEZDICE

Vesetje po osvojitvi 31. naslova državnega prvaka je bilo kratko. Že naslednji dan smo bili zgroženi nad nenavadno novico, da je skupina šestih hokejistov v Ratečah napadla svojega trenerja in z njim fizično obračunala. Sprva je bil to šok, po zbranih informacijah in tehtnem premisleku pa se je upravni odbor soglasno odločil, da enostransko odpove

pogodbe vsem šestim hokejistom. Disciplinski postopek in policijska preiskava še sledita. Obenem smo si bili enotni, da se mora v jeseniškem hokeju marsikaj spremeniti, še posebej če želimo ta tradicionalni šport ohraniti in razvijati.

Slavko Kanalec,
direktor HK Acronija Jesenice in glavni direktor Acronija

besedilo Andreja Purkat, univ. dipl. inž., predstavnica vodstva za okolje in VZD, Acroni
fotografije Vida Rezar

AKCIJA »OČISTIMO SLOVENIJO V ENEM DNEVU«

17. aprila je po celotni Sloveniji potekala akcija »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«. Namen projekta je bil očistiti Slovenijo evidentiranih divjih odlagališč.

Projekt se je zgledoval po Estoniji, kjer so kot prvi pripravili tako akcijo leta 2008, širi pa se tudi na druge države (denimo Portugalska in Romunija).

Zakaj so sploh potrebne takšne akcije? V Sloveniji se že desetletja soočamo z nezakonitim odlaganjem različnih vrst odpadkov v naravno okolje.

Za učinkovito soočenje z nezakonitim odlaganjem odpadkov je treba dobro poznati vzroke za takšno ravnanje storilcev. Splošno uveljavljeno stališče je, da nezakonito odlaganje odpadkov spodbujajo prav obstoječa divja odlagališča, ki nudijo »priročen izgovor«, da tako z odpadki ravna tudi drugi. Pogosto nelegalno odlagajo gradbene odpadke izvajalci različnih gradbenih posegov, ki se tako želijo izogniti plačilu

zakonitega odstranjevanja odpadkov. Med dejavnike nezakonitega odlaganja odpadkov štejemo tudi neznanje in nevednost posameznikov o posledicah, ki jih tovrstno odlaganje lahko povzroči v okolju.

Še vedno je precej ljudi, ki polno naloženo avtomobilsko prikolico ali samokolnico namesto na odlagališče odpadkov raje odpelje do prvega grmovja ali pa brežine reke, čeprav javna komunalna podjetja omogočajo brezplačne odvoze (kovorni odpadki) oziroma odlaganje na odlagališču.

Veliko odpadkov je tudi ob cestah, saj mnogo voznikov »odlaga« odpadke kar skozi okno avtomobila. Tovrstnih odpadkov je več po športnih prireditvah.

“Nelegalno odloženi odpadki pomenijo v prvi vrsti nevarnost in tveganje za zdravje ljudi in narave, saj velikokrat vsebujejo nevarne snovi. So vir onesnaženja tal, podtalnice in vodotokov. Pogosto so tudi gojišče za različne prenašalce nalezljivih in drugih bolezni.”

Vsi, ki smo se udeležili akcije, si želimo, da bi Slovenija ostala čista in da bi se tudi drugi, ki v akciji niso sodelovali, počasi zavedali, da se da z odpadki ravnati tudi pravilno. Odpadke sortirajmo že doma ter jih oddajmo komunalnim podjetjem! Ko gremo v hribe, na sprehod ali izlet, odpadkov ne vržemo v naravo, ampak jih prinesimo v dolino in jih nato odložimo v smetnjake! Na koncu ne pozabimo tudi na »od-

padke« naših hišnih ljubljencev, ki jih prav tako ne puščajmo v naravi, ampak jih poberimo in odložimo v smetnjake!

ZA KONEC LAHKO REČEMO »SLOVENIJO SMO RES OČISTILI V ENEM DNEVU«, NAJ ČISTA TUDI OSTANE!

Tudi otroci iz vrtca in mladi planinci iz 1. in 2. razreda OŠ Kranjska Gora so se udeležili akcije.

Tudi Korošci so pošteno zavihali rokave. Med njimi tudi oblikovalec našega časopisa Andrej Knez in njegova žena Adrijana, ki sta imela na ovinku na Selah – med Kotljami in Slovenj Gradcem veliko dela.

besedilo Alja Verdinek, koordinatorica projekta in svetovalna delavka v Vrtcu Ravne na Koroškem
fotografije arhiv Vrtca Ravne na Koroškem, enote Solzice

ŽELEZARNA RAVNE SKOZI ČAS IN OTROŠKE OČI

V Vrtcu Ravne, enoti Solzice, že dve leti poteka projekt Kulturno žlahtenje najmlajših, izhodišče katerega je Železarna Ravne v vseh razsežnostih.

Že lani, še bolj intenzivno pa v tem v šolskem letu smo v ravenskem vrtcu Solzice začeli izvajati projekt, poimenovan **Kulturno žlahtenje najmlajših**, ki bo trajal do oktobra letos. Projekt delno financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.

Projekt vodi Vrtec Vodmat, naš vrtec pa ima status konzorcijskega partnerja. Vodja projekta je Darja Štirn Koren, pedagoginja iz Vrtca Vodmat, strokovno projekt spremlja prof. dr. Robi Kroflič s Filozofske fakultete, Univerze v Ljubljani.

SODELOVANJE MED VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIMI IN KULTURNIMI USTANOVAMI TER UMETNIKI

Namen projekta je razviti model sodelovanja med vzgojno-izobraževalnimi ustanovami, umetniki in kulturnimi ustanovami (v našem primeru s Koroškim pokrajinskim muzejem, enoto Ravne na Koroškem, Podzemljem Pece, turističnim rudnikom v zapiranju in umetniki). Raziskave kažejo, da umetnost pozitivno vpliva na ustvarjalnost in samopodobo otrok ter spodbuja njihove socialne spretnosti.

S tem namenom smo v vrtcu načrtovali in organizirali veliko vsebin, ki se dotikajo področij umetnosti, kulture in kulturne dediščine. V skupinah so nas obiskali že nekateri umetniki. Otroci so imeli možnost opazovati ustvarjanje umetnikov, ob tem pa so ustvarjali tudi

sami. Večkrat smo obiskali delavnice v Koroškem pokrajinskem muzeju in Podzemlju Pece.

V našem vrtcu smo se odločili za temo: **Železarna Ravne skozi čas in otroške oči**. Raziskujemo podteme, kot so **predelava železa, življenje »fabriškega« delavca, življenje ob železarni in železo oziroma jeklo v sodobnem času**.

Projekt izvajamo v **enoti Solzice v štirih oddelkih**, skupno je vanj vključenih 85 otrok in vzgojiteljice Cvetka Jelen, Lidija Večko, Manica Klančnik in Cvetka Žibret kot vodje projekta na ravni oddelka. Koordinatorica projekta v vrtcu je svetovalna delavka Alja Verdinek.

ŽELEZARNA RAVNE KOT IZHODIŠČE PROJEKTA

Izhodišče projekta je Železarna Ravne v vsej svoji raznolikosti in pomembnosti.

Ravne na Koroškem so železarsko mesto z dolgoletno tradicijo, železarna in podjetja, nastala iz nje, so že desetletja povezana z ljudmi, ki tukaj živijo. S to tradicijo, ki tvori pomembno sestavino življenja, so povezane različne generacije. Skoraj vsaka družina je bila ali je del tega življenja, v katerem se prepletajo različne življenjske izkušnje in zgodbe. V to zgodbo življenja bi bili radi vpleteni tudi mi.

Pomembno je, da **kulturno dediščino** svojega kraja spoznavamo in ohranjamo že v **predšolskem obdobju** in s tem otrokom omogočimo vpetost v neposredno učno okolje.

• Lara in Žan rišeta jeklarja.

Le kaj se dogaja v kovačnici?

Dejavnosti, povezane z umetnostjo, izvedene v oddelkih, so omogočale otrokom izražanje čustev, izživljanje razpoloženj, napetosti in domišljije, odkrivanje skritih sposobnosti, vzpostavljanje različnih interakcij; najprej s samim seboj, nato z vrstniki in drugimi odraslimi.

Ogledovali smo si železarno z različnih perspektiv; z bližnjega hriba, iz parka, kukali smo skozi ograjo. Prisluhnilni smo njenemu ropotanju, žvenkljanju in šumenju. Ugotavljali smo, da se v njej »nekaj dogaja«. V njej utripa življenje in se dela. Sprehodili smo se do odlagališča odpadnega materiala ali tako imenovane halde, ogledali smo si laboratorij in z ultrazvokom preizkušali kakovost jekla.

Nastajajo koticiki z železnimi in jeklenimi izdelki, ki jih otroci in starši prinašajo od doma. V teh koticikih nastajajo vsak dan nove možnosti pri reševanju problemov. Otrok zлага, razporeja, sestavlja, prenaša, išče rešitve, riše načrte in prerisuje sestavljene konstrukcije. Skupaj vrednotimo izdelano.

Dobro poznamo logotip Železarne Ravne oziroma Metala Ravne in ustvarjamo nove znake po lastnih zamislih. Spoznali smo ravenski pihalni orkester, občudovali pohištvo iz časa življenja grofa Thurna in se seznanili s tradicijo odbojke na Ravnah.

Spoznavanje življenja »fabriškega« delavca nas popelje v različne zgodbe ljudi, ki so to življenje živeli, in tistih, ki ga živijo da-

nes. Kustosinja Liljana Suhodolčan pa nas vpleta v zgodbe muzejskih eksponatov.

Spoznali smo zgodbo »starega repača«, ki smo si ga ogledali čisto od blizu v tako imenovani štauhariji, nekdanji krčilni kovačnici. Poskušali smo se vživljati v njegovo veličastno moč in delo.

SPodbujanJE UMETNOSTNE GOVORICE

Pot raziskovanja nas je peljala naprej. Zanima nas, kaj vse je železno in jekleno. Sprehajali smo se po bližnji okolici našega kraja in ugotavljali, skleпали, poimenovali, razpravljali.

Forme vive, veliki konstrukti železa oziroma jekla, krasijo Ravne. Všeč so nam. Nova dimenzija ustvarjanja. Kipi, ki lahko v naši domišljiji oživijo.

Slikar Leander Fužir je skupaj z otroki ustvarjal umetnine. S kiparjem Juretom Markoto smo spoznavali glino kot sredstvo za izražanje naših občutkov. Plesno ustvarjanje vsega doživetega nam daje nove razsežnosti spoznavanja lastnega telesa. Teža, mehkoča, gnetenje, ulivanje, delo, kovanje in gorenje so občutja, ki jih prenašamo na naša telesa. Žvoki lonca, kosa železa, forme vive in še kaj nam omogočajo komponirati nove melodije.

V projektu uresničujemo načelo enakih možnosti in upoštevamo razlike med otroki. V tem pogledu zagotavljamo vsem otrokom enake pogoje za aktivnost ter odprtost in spodbujamo občutljivost za umetnostno govorico, kjer lahko otrok vstopa v drugačen svet. Svet ugodja, igre in iskanja, da preprosto naredi to, kar hoče sam, kar zmore sam, in ne le tega, kar mu zapovemo.

Na tej naši raziskovalni poti nam stopate naproti različni ljudje, ki nam ponujate znanje in izkušnje. Še posebej starši naših otrok, pri katerih zaznavamo veselje, angažiranost, čustveno vpletenost in neizmerno sodelovanje.

Zapisala bi lahko še marsikaj. Pa naj ostane še kaj skritega in hkrati priložnost, da se srečamo na naši zaključni predstavitvi projekta, ki bo junija potekala v Koroškem pokrajinskem muzeju, enoti na Ravnah na Koroškem. ●

Jekleni koticček

METEORITI PADAJO Z NEBA – LANI NA MEŽAKLO

9. aprila 2010 je minilo leto, odkar je na Mežaklo padel zdaj že svetovno znani meteorit Jesenice. Ob tej obletnici sta Gornjesavski muzej Jesenice in Prirodoslovni muzej Slovenije pripravila knjigo in razstavo z naslovom Meteorit z Mežakle.

Knjiga na 56 straneh opisuje dogodke, ki so sledili padcu meteorita. V njej je kar 21 avtorjev (strokovnjakov, najditeljev, očitvidcev in drugih) prispevalo zapise, ki osvetljujejo ta redek in zanimiv pojav.

Prvi del knjige zajema strokovni del, kjer geologi in astronomi opisujejo značilnosti meteorita in kako je do padca sploh prišlo.

V drugem delu svoje spomine opisujejo gasilci, ki so tisto noč zaradi požarov dežurali pod Mirco in videli svetlo sled na nebu, ki se je pojavila nad Karavankami in izginila za Mežaklo, ter najditelji, ki so kose meteorita našli pozneje. Prvi kos meteorita sta našla 17. maja 2009 Jožef Pretnar in Bojana Krajnc, Ralph Sporn in Martin Neuhofer sta 21. julija 2009 našla drugi kos, tretjega pa 27. avgusta 2009 Danijel Repe.

Tretji del knjige obsegajo prispevki o Mežakli, ki jo prikazujejo kot zanimi-

vo gorsko planoto, kjer je moč naleteti na številne geološke pojave (Snežna jama, Kamniti most, Divja baba itd.) pa tudi na izjemno pestro rastlinje in živalski svet. Knjigo zaključuje prispevek o vlogi Mežakle v prelomnih dogodkih novejšje zgodovine (pred drugo svetovno vojno in med njo).

SVETLEJŠI OD NAJSVETLEJŠIH ZVEZD

Strokovnjaki Prirodoslovnega muzeja Slovenije iz Ljubljane so zapisali:

»Pojav svetlega meteorja sta zabeležili vsenebni kameri na astronomskih observatorijih Črni Vrh nad Idrijo in Rezman nad Kamnikom, posnela pa ga je meteorska kamera na slednjem observatoriju. Meteor sta posneli tudi zelo oddaljeni vsenebni kameri Evropske vsenebne mreže v krajih Kunžak in Churanov na Češkem. Slovenski in češki astronomi so s kombiniranjem in z analizo podatkov v aprilu, maju in juniju določili atmosfersko pot in prvotno orbito meteoroida, prav tako pa območje padca meteoritov. Približno 300 kg težak meteoroid je krožil okoli Sonca v eliptični orbiti, z najbližjo točko Soncu tik znotraj Zemljine orbite, skrajna zunanja točka orbite pa se je nahajala na zunanjem robu asteroidnega pasu. Orbiti meteoroida in Zemlje sta se sekali v točki, ki jo je Zemlja v svoji orbiti zasedala 9. aprila 2009. V atmosfero je meteoroid vstopil 9. aprila ob 02:59:45 po srednjeevropskem času s hitrostjo 15 km/s. Meteorske kamere so bolid najprej zaznale kot objekt, nekoliko svetlejši od najsvetlejših zvezd. Le dve desetinki sekunde pozneje je že presegel sij planeta Venere in hitro pridobival na siju. Med okoli 4-sekundno svetlo potjo skozi ozračje je meteoroid razpadel na več manjših fragmentov, kar so potrdili tudi očitvidci. Meteor je bil najsvetlejši v točki približno 30 km nad Mojstrano, kjer je bil viden kot zaslepljujoče svetel objekt, mnogo svetlejši od polne Lune. Končna svetla točka meteorja oziroma že skupine fragmentov je bila severozahodno od Hrušice na višini približno 20 km. Fragmentacijo in razpad meteoroida so kot bobnenje zaznali številni očitvidci, akustični signal pa je zabeležila tudi opazovalnica državne mreže potresnih opazovalnic Gorjuše.«

EDEN REDKIH METEORITOV Z ZNANO ORBITO

Meteorit z Mežakle pa ni prvi, ki je padel na slovenska tla. Po 102 letih, odkar je 31. marca 1908 padel meteorit v okolico vasi Avče v dolini Soče, je meteorit z Mežakle drugi, ki je bil najden na območju Slovenije. Bil je tudi viden, slišan in posnet. Poleg tega je eden izmed enajstih meteoritov z znano orbito, kar ga uvršča med izjemne v svetovnem merilu. Je značilen kamnit meteorit hondrit in tudi prvi meteorit, ki je ostal v Sloveniji, saj prvega –avškega hrani Naravoslovni muzej na Dunaju.

Ob tem pa sta Prirodoslovni muzej Slovenije in Gornjesavski muzej Jesenice pripravila tudi razstavo, na kateri je moč videti meteorit, ki je tokrat izjemoma na razstavi na Jesenicah. To je tudi zadnjič, ko je bil meteorit razstavljen zunaj prostorov Prirodoslovnega muzeja Slovenije.

Razstava je odprta vsak dan od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, ob sredah od 8. do 17. ure in ob sobotah od 10. do 17. ure do konca septembra 2010. Vstopnina je evro in pol, knjiga pa stane 8 evrov. ●

besedilo Semir Hadžić, Acroni

ERVIN HAĐIĆ URESNIČUJE SVOJE SANJE

V nemškem mestu Ebern je bil februarja mednarodni turnir v kimboksu, imenovan Adidas Cup. Na njem je sodelovalo približno 800 tekmovalcev iz 23 držav, med njimi tudi varovanci trenerja Edina Alijagića, ki vodi Kikboksing klub iz Tržiča. Tekmovanje je potekalo v disciplinah semi contact, light contact in full contact (pol, lahki in polni kontakt), glasbenih formah in team fightu (timska borba).

V prvih dveh disciplinah so Ervin Hađić (Kikboks klub Moč Jesenice) in njegovi soigralci iz kluba osvojili odlična prva tri mesta. Ervin se je v finalni borbi pomeril s tekmovalcem iz Češke. Že v prvi rundi je s serijo udarcev pridobil prednost v točkah. V drugi rundi so se napake nasprotnika stopnjevale. Ervin je ohranil mirno kri, nasprotnik pa je uporabil serijo prepovedanih udarcev. Ervinova želja po zmagi je bila vedno močnejša in proti koncu borbe je pridobil že veliko prednost

v točkah. Zmagal je in veselje v klubu je bilo nepopisno, kajti zavihetati se na prvo stopničko ter osvojiti naziv mednarodni prvak v kategoriji light contact je res velik uspeh.

Ervin se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k dosežku – trenerjem, sponzorjem, seveda pa tudi družini in prijateljem, ki mu zvesto stojijo ob strani. Njegova največja želja, da bi uspel tudi na svetovnem prvenstvu ter pridobil naziv svetovni prvak v disciplini light contact, je tako vedno bolj uresničljiva. ●

● Z leve proti desni: Žak, Kasim, Ervin – mednarodni prvak, Anita in trener Edin

● Trener Edin Alijagić in Ervin Hađić

besedilo Dejde

Omejenost je brezmejna.

Kriza srednjih let ima mlado telo.

Ko se znebiš predsodkov, ti že sodijo.

Če si v precepu, imaš polne roke dela.

Kadar ti gre za nohte, ti tudi pedikura ne more pomagati.

VABIMO

besedilo Sonja Cuznar, sindikat Neodvisnost, Aconi

LETOVANJE V MORAVSKIH TOPLICAH

Sindikat družbe Aconi Neodvisnost ponuja možnost bivanja v počitniški enoti v kampu v Moravskih Toplicah. Poleg prikolice s širšima ležiščema sta v enoti še opremljena kuhinja in dnevni prostor. Bivanje je prijetno skozi celo leto, saj je enota električno ogrevana, ima pa tudi klimatsko napravo.

Cena tedenskega najema je:

- 250 € za obdobje od 1. 1. do 19. 6. in od 11. 9. do 31. 12. 2010
- 330 € za obdobje od 19. 6. do 11. 9. 2010 – sezona

V ceno so vštete štiri vstopnice za neomejeno kopanje v Termah 3000 in uporabo savne. Če je oseb več, je treba plačati kopalne karte. Otroci od 6. do 10. leta imajo 50-odstotni popust, od 10. do dopolnjenega 15. leta pa 30-odstotni popust. Možna je uporaba interneta na računalniku pri recepciji.

Za dodatne informacije vam je na razpolago:

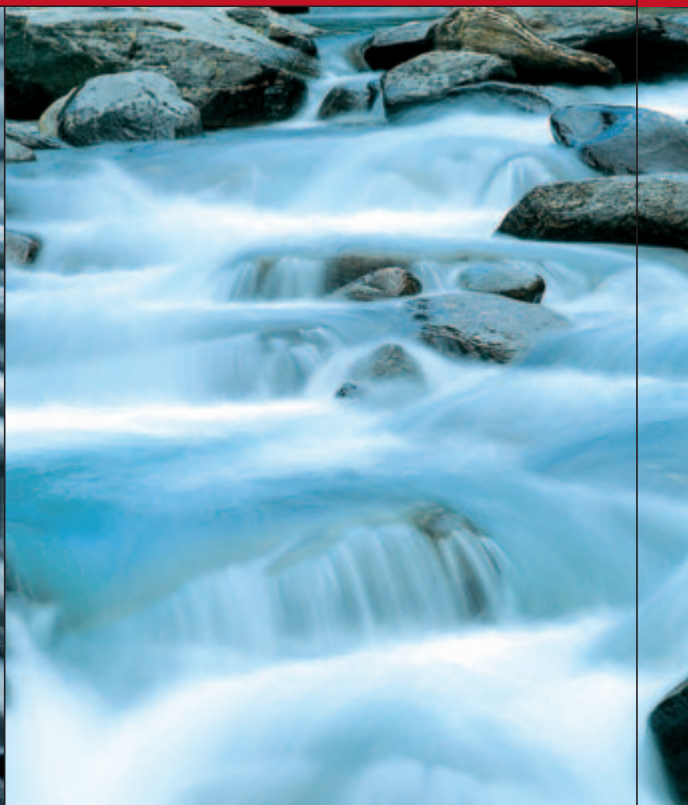
Sonja Cuznar, GSM: 041 692 725 ali tel.: 04 584 1218

Sprostite se v prijetnem okolju med prijaznimi ljudmi v Prekmurju! ●

KAKO MODRA JE SPET NAŠA REKA!

XLMS • RD/BOICIS

Z UVAJANJEM NOVIH TEHNOLOGIJ IN IZGRADNJO ZAPRTIH HLADILNIH SISTEMOV ODPRAVLJAMO ŠKODLJIVE VPLIVE, KI SO JIH V NAŠEM OKOLJU ZAPUSTILI PREDHODNIKI. OHRANJAMO ZA VNUKE, KAR SO NAŠI DEDI DOBILI OD SVOJIH DEDOV - ZELENO DOLINO IN MODRO REKO.

SVOJO SKRB ZA OKOLJE VSAK DAN POTRJUJEMO:

- z zmanjševanjem in nadzorom izpustov v zrak, vodo in zemljo,
- z zniževanjem porabe energentov,
- z vlaganjem v čisto tehnologijo in znanje,
- s predelavo odpadnega železa v kakovostna jekla,
- s spoštovanjem zakonskih meril in standardov kakovosti (ISO 9001, 14001),
- z zavestnim sprejemanjem okoljevarstvenih vrednot in seznanjanjem javnosti o okoljevarstvenih ukrepih.

ACRONI

4270 Jesenice
Cesta Borisa Kidriča 44
Slovenija
E-pošta: uprava@acroni.si
www.acroni.si

sij Slovenska industrija jekla
skupina

besedilo Boter Špik

KOSOBRINSKI ŠPIK

Rožmarin ima svoj duh ...,
tako že stara pesem poje,
... naj bo zelen al' pa suh,
dober je za zdravje moje.

Pomaga pri revmi, blaži psihoze,
odganja utrujenost, miri migreno,
blaži srčne nevroze,
skratka, pomiri moža in ženo.

Če celulit ženske nadleguje,
rožmarin jim je v pomoč.
Z žajbljem v kadi res deluje.
Privošči kopel si tja pred noč.

Rožmarina vejico daj med perilo,
potem dišalo bo še bolj.
Pa še to se bo zgodilo:
Tja ne pride noben molj.

Sivka tudi molje nam odžene,
glavobol, depresija gresta proč.
Pri gripi, angini dobro dene
in čaj z baldrijanom je za lahko noč.

Smetlika drobna rožica je v travi
in spregledaš jo res prav lahko.
Če kaj narobe z očmi je v glavi,
pomaga prav preprosto in lepo.

Pri vnetju oči obkladek mlačen
(čaj naj ne bo preveč močan!).
Če zaradi želodca nisi lačen,
iz smetlike čaj ne bo zaman.

Sršna moč je bolj poznana.
(Za kaj se rabi, ime pove.)
Če je ekcem, če se ne celi rana,
zmleta korenika dobro dé.

Šentjanževko jaz močno cenim.
V olju cvetove dam na sonce gret.
Zaprmej, tako jaz menim:
Blagodejen je njen cvet.

Pomaga pri ranah, opeklinah,
celo če sonce nas ožge,
pri pikih žuželk in oteklinah,
obkladek resnično dobro dé.

MODRE MISLI

Navada je rja, ki se posmehuje vsaki pili.

Ruski pregovor

Izobraženost je, če bereš drobni tisk, izkušnje pa so to, kar dobiš, če ga ne bereš.

Peter Seeger

Inteligenca je zmožnost, ki nam pomaga razumeti, da je vse nerazumljivo.

Maurice Maeterlinck

Tehnika je na poti k taki popolnosti, da bo človek shajal brez sebe.

Stanislaw J. Lec

MOŽGANSKI KRIŽKRAŽ

AVTOR: DRAGO RONNER, ACRONI	GOŠČAVA	IZDELOVALEC ALI MONTER ROLET	BALKANSKO GROBO DOMAČE SUKNO	NAŠA STRUPENA KAČA	TRINIDADSKI SPRINTER BOLDON	PUCCINIJEVA OPERA	ZAČETEK PREBAVNEGA TRAKTA	ŠTEVILKA ŠTIRI	TASMAN JE NIZOZEMSKI POMORSČAK.	NOVINARKA ROŠ NA POP TV	PODOBNOST	NAPOVED ČESA SLABEGA	CARA JE AMERIŠKA PEVKA.	MAKEDONSKO KOLO	VAS V ŠKOJJE-LOŠKEM HRIBOVJU	VRSTA RAZSTRELIVA, PIKRINSKA KISLINA
NASELJE V BELI KRAJINI									NEKDANJI JAPONSKI TELOVADEČ (TAKAŠI)				ATA			
LASTNOST ROBATEGA									AMERIŠKI MACESEN							
									KOŠARKAR MILIČ							
ZAČETEK MISLI																
ALBERT EINSTEIN			L. PRITOK REKE BOSNE V BOSNI	LADJA VLAČILEC	AM. CRNSKA PEVKA (IRENE) MODEREN PLES					TIROLSKA REKA NAPAČEN SKOK KONJA				RADIJ STARORJUS. BOGINJA, ČAŠČENA V KIJEVU		
ČEŠKI KIPAR (JAN)							SL. SKLADATELJ (UROŠ) PISARNIŠKI DELAVEC					NAMAZ, PREMAZ				
TRENUTEK, HIP							PRISTOJBINA NIZOZEM. POMORSČAK (ABEL)					ŠTURSA JE ČEŠKI KIPAR.	ČUTILO ZA VID			
												LOJEVEC, TALK				
SNOVI, KI DAJEJO PRIJETEN VONJ								OSKAR KOGOJ				POSLOVNI PROSTOR	SLOVENSKI PISATELJ (JAKOB) MESTO V JEMNU			
								TED LIGETY								
MOKOŠ JE STARORUSKA BOGINJA.	SLOVENSKI GLASBENIK (KAREL -ATI)	GRŠKA ČRKA			STAR SLOVAN				FILM JOHNA WAYNA DRŽAVNA BLAGAJNA						REKA V SREDNJI EVROPI	ESKAPADA JE NAPAČEN SKOK KONJA.
		ALPINIST CESEN			ROPARSKI KIT											
KONEC MISLI																VOJAŠKA STOPNJA
ENAKA VOKALA			ZADNJI DEL LADJE RAJKO PIRNAT												DRAGICA CADEŽ	
															GUSTAV IPAVEC	
SLOVENSKI GRAFIK IN KARIKATURIST (HINKO)									ITALIJANSKA PESNICA (1870–1945)							
ZENSKI PEVSKI GLAS							TAMARAK JE AMERIŠKI MACESEN.	ORANJE				STRUPEN PLIN				